

ISBN: 978-99918-60-11-4

Happing í føroyska fólkaskúlanum - ein spurnakanning

Karin Jóhanna L. Knudsen, Martha H. Mýri
& Jógvan Mørkøre

Granskingardepilin fyri Økismenning

ARBEIÐSRIT NR. 17/2007

Um arbeiðsrit:

Arbeiðsrit eru samfelagsfakliga grundað arbeiði, sum eru minni í vavi og dýpd enn veruligar granskingarverkætlanir. Hesi rit kunnu eitt nú vera umbidnar kanningar, tvs. kanningararbeiði, sum Granskingardepilin ger móti gjaldi. Hetta kunnu eisini vera ávegis arbeiði av størri granskingarverkætlanum, undirvísingar- og kunningartilfar ella líknandi. Arbeiðsrit vera altíð skrivað á føroyskum. Hava fólk handrit, sum tey halda eru egnað til útgávu í arbeiðsriti, eru tey vælkomin at seta seg í samband við depilin (sí adressu á forsiðuni).

Úrtak

Henda frágreiðing er úrslit av eini spurnakanning, ið varð gjørd millum fólkkaskúlanæmingar í Føroyum í marts 2007.

Kanningin byggir á 1995 svaraði spurnabløð millum næmingar í 5., 7., og 9. flokki. Samlaða talið av næmingum í hesum flokkum er – sambært tølum frá Mentamálaráðnum – 2.281. Hetta gevur eitt svarprosent uppá 88%.

Kanningin viðger, hvussu umfatandi happing er á føroysku skúlunum og hvat eyðkennir hana. Viðgerðin av fyribrigdinum happing tekur støði í kanningarháttinum hjá serfrøðinginum Dan Olweus.

Kanningin vísir, at 15% av teimum spurdu samanlagt siga seg *verða happað*, og 13% samanlagt siga seg *hava happað* aðrar næmingar. Næmingatalið í skúlunum runt landið er sera ymiskt. Tó vísa tøluni ikki, at samlaða talið av næmingum hevur ávirkan á, hvussu nógvir næmingar siga seg verða happað ella hava happað aðrar næmingar. Eisini vísir kanningin, at talið av næmingum, ið siga seg hava happað aðrar næmingar fellur so líðandi sum talið av næmingum pr. lærara økist. Somuleiðis vísir hon, at munur er á, hvussu nógv ella ofta gentur og dreingir eru partar av happing, og at happing sum heild lækkar við aldrinum á næmingunum.

Happingin fer í høvuðsheitum fram í skúlagarðinum í fríkorterinum, í gongini og í flokshølinum bæði meðan undirvísing er, og tá eingin er. Teir mest nýttu hætirnir at happa eru beinleiðis happing, bæði fysisk og verbal.

Tað vísir seg ikki at vera nakað beinleiðis samband ímillum tal av næmingum, sum siga seg verða happað ella hava happað og lutfalsliga partin av teimum, ið hava luttikið í tiltøkum mótvegis happing, soleiðis at skilja, at færri næmingar verða happaðir ella hava happað á teimum skúlunum, ið hava havt átøk mótvegis happing.

Samanborið við støðuna uttanlands, vísir happingarmynstrið og happingartítleikin í Føroyum seg sum heild at líkist tí í øðrum londum.

Innihald

ÚRTAK	1
1 INNGANGUR	3
2 FRAMFERÐARHÁTTUR	4
2.1 ARBEIDS- OG FYLGIBÓLKUR	4
2.2 KANNINGARHÁTTURIN HJÁ OLWEUS	5
2.3 DÁTUINNSAVNING, MANNAGONGD OG UMBOÐAN.....	5
2.4 SUNDURGREINING OG FRAMLØGA AV KANNINGARÚRSLITINUM	8
HAPPING SUM FYRIBRIGDI	9
2.5 NEGATIVAR OG ÓREINAR GERÐIR	9
2.6 ENDURTEKUR SEG	9
2.7 ÓJAVNI Í VALD OG STYRKI MILLUM PERSÓNAR.....	10
2.8 EISINI EITT BÓLKAFYRIBRIGDI.....	10
2.9 HÆTTIR AT HAPPA	10
3 HVUSSU UMFATANDI ER HAPPINGIN Í FØROYSKA FÓLKASKÚLANUM	12
3.1 HUGBURÐUR TIL HAPPING	14
3.2 HAPPING OG TAL AV NÆMINGUM.....	19
3.3 HAPPING OG KYN.....	21
3.4 HAPPING OG ALDUR.....	22
3.5 HAPPING OG TRIVNAÐUR	23
4 HVØR HAPPAR HVØNN	25
5 HVUSSU OG HVAR VERÐUR HAPPAÐ	26
5.1 Á HVØNN HÁTT VERÐUR HAPPAÐ	26
5.2 HVAR FER HAPPINGIN FRAM.....	28
6 HVAT VERÐUR GJØRT VIÐ TRUPULLEIKAN	29
6.1 FLOKSLÆRARIN OG NÆMINGARNIR	29
6.2 TILTØK Á SKÚLUM.....	30
7 SAMANBERINGAR VIÐ STØÐUNA UTTANLANDS	33
8 NIÐURSTØÐA OG TILRÁÐINGAR	36
8.1 NIÐURSTØÐA.....	36
8.2 TILRÁÐINGAR.....	37
9 KELDULISTI	38
10 ÍSKOYTI	39
10.1 SPURNABLAÐ	39
10.2 TIL ÁLITISFÓLKID	51
10.3 SPURNABLAÐ TIL SKÚLAR.....	55
10.4 SKRIV TIL SKÚLAR	56
10.5 SKRIV TIL SKÚLALEIÐARAR.....	57
10.6 DÁTURAPPORT	58

1 Inngangur

Happing er eitt alheimsfyribrigdi, sum kann hava álvarsamar avleiðingar fyri skúlaumhvørvið og rættin hjá tí einstaka næminginum at læra í einum tryggum umhvørvi. Hóast happing hevur verið nógv frammi seinnu árinum, so er tað er ikki fyrr enn í fyrru helvt av 1970unum, at fólk veruliga fóru undir at granska henda trupulleika.

Ein av undangongumonnunum innan hetta øki frá byrjan, var norsk/svenski granskarin og nú serfrøðingur innan økið, Dan Olweus. Hann byrjaði at gera fleiri kanningar í skandinavisku londunum. Fleiri av hesum kanningum prógva, at tað ber til at gera nakað við trupulleikan.

Eitt úrslit av arbeiðnum hjá Dan Olweus er ein serligur kanningarháttur og menningin av einum fyribyrgingarleisti, sum skal tálma happing í skúlum. Hesin kanningarháttur og fyribyrgingarleistur hevur verið nýttur í landsumfatandi kanningum í skandinavisku londum.

Kanningar av sama slagi uttanlands vísa um happing sum heild, at gentur happa minni enn dreingir, gentur og dreingir happa á ymiskan hátt, og happing minkar við aldrinum.¹

Sum liður í eini meiri umfantandi æltan at minka um happing í føroysku skúlunum, hevur Mentamálaráðið heitt á Granskingardepilin fyri Økismenning um at standa fyri eini spurnakanning millum føroyskar skúlanæmingar. Eftir ynski frá Mentamálaráðnum verður kanningarhátturin hjá Dan Olweus nýttur sum útgangsstøði í hesum arbeiði.

Endamálið við kanningini verður at staðfesta, *hvussu umfatandi happing er á føroysku skúlunum og hvat eyðkennir happing í føroysku skúlunum.*

¹ Sí, Craig & Harel (2002: 134).

2 Framferðarháttur

Tá ein fer undir slíkar kanningar, verður altíð fyrst hugt at, hvat endamálið við kanningini er, síðani hvør framerðarháttur er hóskandi at náa endamálinum.

Grundleggjandi eru tveir ymiskir kanningarhættir í samfelagsfrøðini – tann *kvantitativi* og tann *kvalitativi*. Kvantitativar kanningar leggja áherðslu á at seta tøl á úrslitini av kanningini ella at kvantifisera úrslitini. Í hesum kanningarhættum er avgjørt frammanundan, hvat hefur týdning, er talan um spurnarblaðskanningar ella samrøður, so eru spurningarnir fastlagdir, og svarmøguleikarnir eru eisini ofta fastlagdir. Kanningar av hesum slagi geva eina breiða lýsing av av teimum viðurskiftum, ið verða kannað. Kvalitativar kanningar, hinvegin, leggja áherðslu á, hvussu einstaklingurin fatar ella merkir eitthvørt, og verða úrslitini ofta endurgivin í orðum heldur enn tølum. Hesar kanningar eru ofta meira opnar og leyst skipaðar og geva meira nágreiniligar upplýsingar.

Av tí at endamálið við hesi kanning er at fáa eina heildarmeting av, hvussu umfatandi happing er í føroysku skúlunum og seta tøl á fyribrigdið, er neyðugt at nýta kvantitativa kanningarháttin. Mentamálaráðið gjørdi av at nýta spurnarblaðið um happing, ið Dan Olweus hefur ment, og sum hefur verið nýtt millum hunduraðtúsund av næmingum kring allan heim.

2.1 Arbeids- og fylgibólkur

Ein týdningarmikil partur av kanningini er, at ein arbeids- og fylgibólkur, ið Mentamálaráðið setti, hefur verið knýttur at arbeiðinum. Við í arbeids- og fylgibólkinum hava verið Jenny Lydersen og Janus Jensen frá Mentamálaráðnum, Rógvi Thomsen frá Føroya Læraraskúla, Hanna Kampmann frá Sernámsdeplinum, Dávið Jacobsen frá Føroya Lærarafelag, Heri Joensen frá felagnum Heim og Skúli og Mary Ann Hansen frá Skúlaleiðarafelagnum.

Uppgávan hjá arbeids- og fylgibólkinum hefur verið ymisk í teimum ymisku tíðarskeiðunum av arbeiðinum, men í høvuðsheitum hefur bólkurin skula tryggjað, at tað lidna arbeiðið er “rætt og relevant.”

Tað er altíð soleiðis, at tá fólk uttanífrá skulu seta seg inn í eitt stórt evni í lutfalsliga stutta tíð, kunnu tey misskilja okkurt, sum er ein sjálvfylgja fyri fólk, sum dagliga arbeiða innan økið. Tað hefur tí eisini verið ein uppgáva hjá fylgibólkinum at lúka móguligar villur ella misskiljingar úr tilfarinum, áðrenn endaliga frágreiðingin er latin úr hondum.

2.2 Kanningarhátturin hjá Olweus

Kanningarhátturin og fyrirbyggingarleisturin hjá Olweus er grundaður á kvantitativa háttin og er skipaður í fýra partar. Fyrsti partur er ein spurnakanning, sum skal staðfesta trupulleikan. Næsti partur er at upplýsa og gera foreldur, lærarar og teimum, sum varða av fólkaskúlanum varug við, hvussu umfangandi trupulleikin er. Triði partur er at fáa skúlarnar at gera ein fyrirbyggingarleist soleiðis, at næmingar, foreldur og lærarar arbeiða saman um at tálma happing. At enda eigur sama spurnakanning sum henda at verða gjørd enn einaferð fyri at kanna, hvørja ávirkan fyrirbyggingararbeiðið hevur havt.

Spurnablaðið hjá Olweus er føroyskað við bert heilt smáum broytingum. Tað er, fyri at kanningin skal hóska betur til føroysk viðurskifti. Ein stórus fyrimunur við at nýta hansara spurnablað er, at vit kunnu samanbera føroysku tølini við útlendsk tøl. Harumframt er kanningarhátturin hjá Olweus royndur frammanundan og hevur verið nýttur fleiristaðni í skandinavisku londunum.

2.3 Dátuinnsavning, mannagongd og umboðan

Spurnablaðið umfataði 39 spurningar, sum frammanundan vóru fastlagdir við føstum svarmøguleikum, ið næmingarnir kundu velja ímíllum.

Ein veikleiki við spurnakanningum av hesum slagi kann vera, at vit ikki við vissu kunnu siga, um næmingarnir hava skilt spurningarnar í tí løtu, tey svara. Hugsandi er eisini, at tey svara soleiðis, ið tey halda, at tey áttu at gjørt, heldur enn at svara, sum tað er. Fyri at byrgja fyri hesum, er mannagongdin háttáð soleiðis, at tað við byrjan av kanningini væl varð greitt frá fyri næmingunum, hvat happing er (sambært Olweus). Eisini kundu næmingarnir spyrja ábyrgdarfólkið, um tey ikki skiltu okkurt. Fyri næmingunum í 5. flokki varð spurnablaðið lisið upp í síni heild (sí ískoyti, til álitisfólkið) - eisini fyri at tryggja, at tey skiltu spurningarnar. Í onkrum førum fyltu lesiveikir næmingar spurnablaðið út saman við álitisfólkinum. Hetta var gjørt í samráð við lærarar/skúlastjórar.

Spurningarnir 12a og 32a manglaðu eina viðmerking um, at teir næmingar, sum ikki høvdu verið fyri hesum ella gjørt hetta skuldu leypa spurningarnar um. Hetta var tó eingin trupulleiki, tí ábyrgdarfólkini kunnaðu næmingarnar um hetta. Harafturat er møguleiki tvey í spurningi 33 komin skeivt fyri. Hann eigur ikki at vera har. Hetta fangaðu tey flestu av teimum spurdu, og fyri tey, ið svaraðu, at tey ikki høvdu happað á annan hátt, var fyrra svarið natúrligt. (sí ískoyti, spurnablað).

Fyri fleiri næmingar var spurningur 23 eitt sindur torførur at svara. Tey søgdu, at hvat tey kendu ella hugsaðu var tengt at umstøðunum – hvør tað var, sum happaði, og hví viðkomandi varð happað/ur.

Somuleiðis varð tað trupult hjá nøkrum næmingum at svara einans í mun til “er ikki hent mær seinastu mánaðimar.” Tey viðmerktu, at tað var hent teimum, men longur afturi í tíðini, ella kanska at tey ikki vistu, hvussu langt síðani tað var, at tað hendi.

Føroyar vóru skipaðar sundur í 8 økir, og dátuinnsavningin fór fram við støði í hesum økjum. Spurnabløðini vóru borin út á skúlarnar av Granskingardeplinum, og eitt álitisfólk stóð fyri kanninginini. Innsavningin fór fram í vikunum 10,11 og 12. Tó vóru spurnabløðini send nøkrum av teimum smáu skúlunum á útoyggj, og var tað lærarin í hesum førum, ið stóð fyri dátuinnsavningini. Av tí at talan er um sera fáar næmingar, sum ganga í skúla á útoyggj verður met, at hetta ikki hevur stórvegis ávirkan á úrslitið sum heild. Undan kanninginini lögdu álitisfólkini stóran dent á, at spurnablaðið var navnloynt, og at einki einstakt spurnablað fór at verða sjónligt í sjálvari kanninginini.

Mentamálaráðið hevði kunnað skúlarnar um kanningina, áðrenn dátuinnsavningina (ískoytini- skriv til skúlar og til skúlaleiðarar). Sum heild gekk væl at savna inn í flestu skúlunum. Skúlarnir vóru í flestu førum fyrrikomandi og høvdu fyrireikað seg til kanningina. Tó var í onkrum flokkum, og eisini á onkrum skúlum, sera nógvir ófriður millum næmingarnar. Serliga kundi hetta vera í 7. flokkunum. Sum heild tóku flestu næmingar kanningina í álvara.

Sambært tølunum hjá Mentamálaráðnum er samlaða talið av næmingum í 5.,7. og 9. flokki 2.281. Av teimum eru 2.001 spurnabløð svarað – herav eru 6 vrakað. Samlaða talið av spurnabløðum í kanninginini er sostatt 1995. Tað vil siga, at svarprosentin er 88%.²

² Vanliga siga vit í samfelagsfrøðini, at svarprosent hægri enn 85% er sera gott, 85-50% er nøktandi og minni enn 50% er ikki nøktandi (sí Boolsen 2004: 71).

Býtið av svarprosentí í mun til geografískt øki, flokk og kyn er sum tilskilað í talvuni niðanfyri.³ Á talvuni niðanfyri síggja vit, at prosentbýtið millum flokkar, kyn og øki av teimum, sum hava tikið lut í kanningini samsvarar væl við veruliga býti. Hetta styrkir uppáftur meira kanningina. Vit kunnu siga, at flokkar, kyn og øki eru sera væl umboðað í kanningini.

Talva 1: Býtið av svarprosentí í mun til flokkar, kyn og økir

	Tal av næmingum	Í prosentum ⁴	Svarað spurnabløð	Í prosentum ⁵	
Øki					
	Norðoyggjar	246	11	219	11
	Norður Eysturoy	88	4	76	4
	Suður Eysturoy	442	19	392	20
	Streymoy annars	117	5	101	5
	Suðurstreymoy	994	43	853	42
	Vágar	103	5	90	5
	Sandoy	72	3	71	3
	Suðuroy	219	10	192	10
	Vantar/ikki svarað	-	-	1	0
Tilsamans	2281	100	1995	100	
Flokkur					
	5. flokkur	729	32	671	34
	7. flokkur	749	33	681	34
	9. flokkur	803	35	642	32
	Vantar/ikki svarað	-	-	1	0
Tilsamans	2281		1995	100	
Kyn					
	Gentur	1123	50	993	50
	Dreingir	1144	50	1001	50
	Vantar/ikki svarað	-	-	1	0
Tilsamans	2267 ⁶	100	1995	100	

³ Talvur og myndir eru í rundaðum tølum.

⁴ Í mun til tal av næmingum.

⁵ Í mun til svarað spurnabløð.

⁶ Býtið av gentum og dreingjum í fólkkúlanum er sambært tølum, sum Mentamálaráðnum fær fráboðan um frá skúlunum.

2.4 Sundurgreining og framløga av kanningarúrslitinum

Endamálið við kanningini er fyrst og fremst at staðfesta, *hvussu umfangandi happing er, og hvat eyðkennir happing í føroysku skúlunum*. Við hesum í huga verður miðað ímóti at vísa á:

1. Hugburðin í fólkaskúlanum til happing. Teir partar av kanningini, sum skulu lýsa hesi viðurskifti eru millum annað spurningarnir 23, 36, 37 (sí, ískoyti, spurnablað).
2. Hvussu umfangandi er happingin í fólkaskúlanum. Teir spurningar, ið skulu lýsa hendan partin eru teir, ið snúgva seg um:
 - Hvussu nógv og hvør tekur lut í happingini (spurningarnir 1-4 og 14, 15, 16, 17, 24)
 - Hvørji verða happað (spurningarnir 1, 2, 3)
3. Hvør happar hvønn. Teir spurningarnir, sum spyrja um hesi viðurskifti eru spurningarnir 14 – 17.
4. Hvussu og hvar verður happað
 - Hvar fer happingin fram (spurningarnir 18a–18j)
 - Hvussu verður happað (spurningarnir 5-13 og 25-33)
5. Hvat verður gjørt við trupulleikan
 - Hava happari ella offur tosað við nakran um trupulleikan (spurningarnir 19 og 19a-f)
 - Hvat halda tey spurdu, at lærar, foreldur og næmingar gera við trupulleikan (spurningarnir 20, 21, 22, 34, 35, 39).
 - Fleiri skúlar hava ella hava havt tiltøk, ið skulu basa/tálma happing í skúlunum. Tí varð eitt spurblað eisini sent til skúlarnar umvegis internetið at svara spurningum um tey tiltøk (nær og hvussu), tey hava havt. Úrslitið av hesum verður greinað í partinum um, hvat verður gjørt við trupulleikan (sí, ískoyti, 10.3).
6. At enda verða samanberingar gjørdar við støðuna uttanlands.

Bygnaðurin á framløguni verður í høvuðsheitum skipaður eftir omanfyristandi punktum. Í framløguni verður arbeitt við rundaðum tølum. Ein dáturapport er eisini hjáløgd (sí, ískoytir).

Happing sum fyrbrigdi

Hetta er ein spurningur, sum allarhelst ørkymlar fleiri lærarar, granskarar og onnur. Fyrbrigdið happing fevnir um nógvar ymiskar negativar hendingar, sum fólk kunnu vera fyri. Tó vísir tað seg at vera semja um, at fyrbrigdið onkursvegna snýr seg um vald, ósemjur, harðskap, diskriminering og særandi/háðandi atburð mótvegis einum persóni.⁷

Kanningar- og fyrbyrgingarleisturin hjá Olweus tekur í høvuðsheitum støði í einstaklinginum. Hann granskar fyrbrigdið við tí kvantitativa kanningarháttinum sum útgangsstøði og leggur sostatt áherðslu á at seta tøl á og tessvegna kvantifisera happing sum fyrbrigdi. Somuleiðis leggur Olweus í síni gransking størsta dentin á næmingin og ikki so nógva á umhvørvið og læraran.⁸ Sambært Olweus (2001:15) verður ein persónur happaður:

“tá hann ella hon ferð eftir ferð og yvir eitt tíðarskeið verður plágað/ur við negativum gerðum av einum ella fleiri persónum.”

Við hesum í huga kunnu vit staðfesta, at tað eru trý viðurskifti, ið eyðkenna happing, soleiðis sum Olweus definarar fyrbrigdið:

1. Negativar og óreinar gerðir
2. Endurtekur seg
3. Ójavni í vald og styrki millum persónar

2.5 Negativar og óreinar gerðir

Olweus sigur, at happing er negativar og óreinar gerðir, sum verða framdar við einum negativum hugburði mótvegis ofrinum. Hinvegin, so eru meinaleys erting ella argan ikki happing.

2.6 Endurtekur seg

Happing endurtekur seg ferð eftir ferð og heldur fram í eitt tíðarskeið. Hendingarnar, persónur verður fyri, eru tí ikki eindømi ella isoleraðar, men systematiskt rættaðar mótvegis sama persóni ferð eftir ferð.

⁷ Sí, Hareide, 2004: 23.

⁸ Ibid, 18-19.

2.7 Ójavnir í vald og styrki millum persónar

Happing snýr seg eisini um assymetri í mun til vald - sterkir persónar mótvegis veikum. Ein persónur, ið verður happaður megnar ikki at verja seg ella “at kasta bóltin aftur.” Tískil snýr happing seg ikka einans um vanligar ósemjur millum menniskju. Hetta tí, at í vanligum ósemjum eru persónarnir eins sterkir ella veikir (Halse et al, 2001:9).

2.8 Eisini eitt bólkafyribrigdi

Dan Olweus leggur dent á, at happing frá einum bólki er øðrvísi enn happing, sum verður framd av einum persóni. Orsøkin til hetta er, millum annað, at ein bólkur ofta styrkir um tær negativu gerðirnar, tí persónarnir eru innanhýsis tengdir at hvørtjum øðrum. Tann, í bólkinum, sum er grovur, “verður lønt/ur” við at hini flenna, eru bangin og síggja upp til viðkomandi. Fyri tann happaða merkir hetta, at hann ella hon fær eina kenslu av at verða heilt útihýst/ur ikki bert av einum persóni, men av einum heilum bólki.

2.9 Hættir at happa

Olweus (2000: 16) skilir millum *beinleiðis happing* og *óbeinleiðis happing*. Tá talan er um beinleiðis happing, sæst hetta sum ein sosial forfylging har álopini á ofrið eru lutfalsliga opin og sjónlig og tí lættari at leggja merki til. Óbeinleiðis happing hevur við sær sosiala avbyrging og útihýsing úr bólkinum. Hesin seinni hátturin er ikki altíð so lættur at leggja merki til. Í spurnablaðnum verða dømi tikin um bæði beinleiðis og óbeinleiðis happing. Til dømis:

- Beinleiðis happing
 - siga okkurt óreint ella ljótt við ein persón, gera gjøldur burtur úr honum/henni ella nýta illavorðin og særandi eyknevni.
 - sláa, sparka, royta, skumpa ella steingja ein persón inni.
- Óbeinleiðis happing
 - leypa ein persón um ella steingja viðkomandi úr vinflokkinum við vilja.
 - Lúgva ella slatra okkurt ósatt um ein persón, senda ljót boð og royna at fáa onnur til ikki at dáma viðkomandi.

Sambært Höistad, so er fysiski hátturin tann mest sjónligi. Hann nevnir somu dømi, sum Olweus, men leggur aftrat, at her ber til at síggja tekin sum rivin og skrødd klæðir, blá merkir o.s.fr. Teir eru báðir samdir um, at hetta slag av happing er mest at síggja í lægru flokkum og ímillum dreingir. Fysisk happing verður ofta framd við, at happarin “av óvart” kemur at skumpa, renna á, sláa ella oyðileggja okkurt hjá ofrinum. Hetta verður gjørt fyri at so fá sum gjørligt skulu leggja merki til, at ein happar onkran (Höistad, 1999: 42-48 & Olweus, 2000:16).

Höistad nevnir eisini verbala happing. Tann, sum happar kemur, við viðmerkingum um t.d. útsjón, hárstíl, klæðir, og annars um alt, sum ofrið ger og sigur. Verbal happing kann tó eisini vera óbeinleiðis við tað, at onkur baktalar ofrið. Gentur nýta ofta óbeinleiðis happing, sum ikki er so løtt at leggja merki til. Eitt nú kunna tær loypa út í orð søgur um ein persón ella royna at fáa onnur at halda við sær.

Sambært Höistad, so kann verbal og psykisk happing fara fram uttan orð við mimikki, hjartasuffum, teskan, gálvan, snerkjan, niðurgerandi eygnabráum, handakeipum, at venda bak til persónin, og at steingja ofrið úti sosialt ella leypa viðkomandi um (Höistad, 1999: 42-48).

3 Hvussu umfangandi er happingin í føroyska fólkaskúlanum

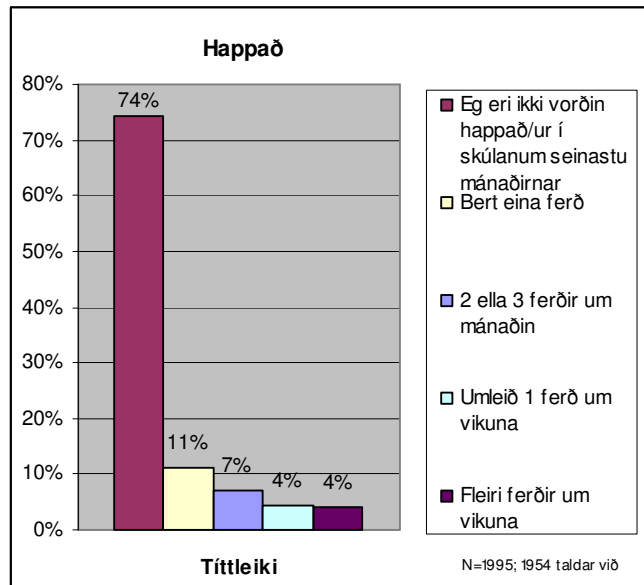
Vit venda nú aftur til definisjónina hjá Olweus av happing. Sambært honum, er talan um happing, tá *ein persónur ferð eftir ferð og yvir eitt tíðarskeið verður plágaður við negativum gerðum av einum ella fleiri persónum*. Tað vil við øðrum orðum siga, at talan er um afturvendandi hendingar.

Les vit mynd 1, síggja vit, at samanlagt 85% av teimum spurdu siga seg ikki verða happað ella bert eina ferð. Hinvegin, siga 15% samanlagt seg vera happað (*offur*) meiri enn einaferð.⁹

Í mun til tey, ið siga seg happa (*aggressorar*), vísir mynd 2, at 87% samanlagt siga seg ikki hava happað seinastu mánaðirnar ella bert eina ferð. Hinvegin, so siga 13% samanlagt seg hava happað aðrar næmingar meir enn ein ferð (sí notu 8).

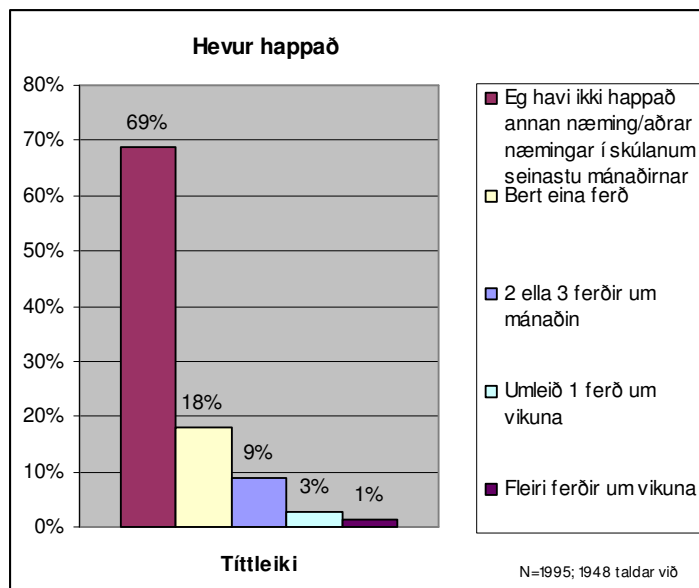
Við støði í hesum bólka vit tøluni í *ei happað* (tey, sum ikki hava happað seinastu mánaðirnar og bert eina ferð samanlagt) og *happað* (tey, ið eru happað 2 ella 3 ferðir um mánaðin, umleið 1 ferð um vikuna og fleiri ferðir um vikuna samanlagt).

Mynd 1

Sp.: Hvussu ofta ert tú happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar?

Mynd 2

Sp.: Hvussu ofta hevur tú verið við til at happa annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?

⁹ Rundað tøl

Soleiðis verða tøluni eisini bólkað í mun til tey, sum happa. *Ei happað* eru tey, ið siga seg ikki hava happað teir seinastu mánaðirnar og bert eina ferð. *Hevur happað* eru tey, ið siga seg hava gjørt hetta 2 ella 3 ferðir um mánaðin, umleið 1 ferð um vikuna og fleiri ferðir um vikuna. Samlaðu samanteljningina síggja vit í talvu 2.

Talva 2: Happing sum heild

Ei happað	85%
Happað	15%
Tilsamans	100%
Ei happað	87%
Hevur happað	13%
Tilsamans	100%

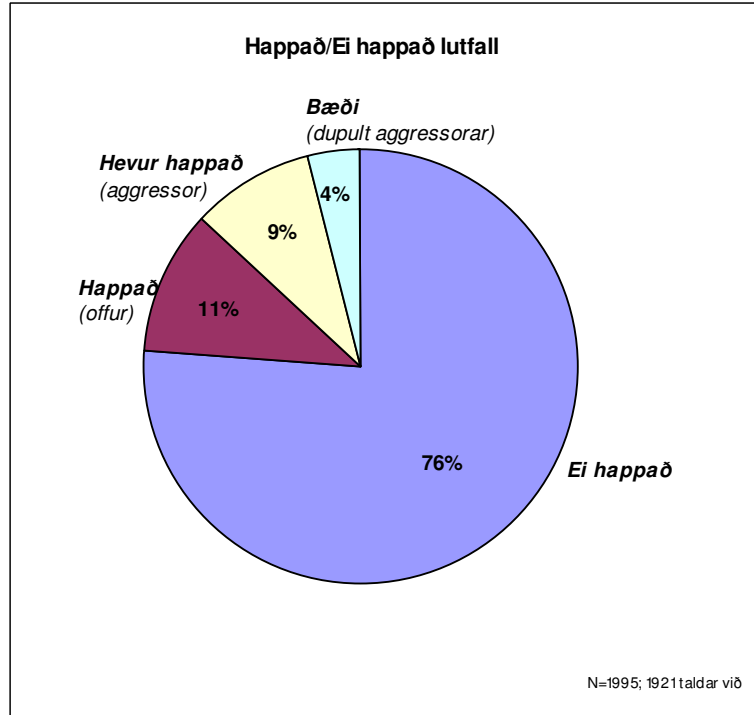
Mynd 3

Hvussu støðan er í mun til tey, ið siga seg ikki vera partur í happing og tey sum eru, síggja vit á myndunum 3 og 4.

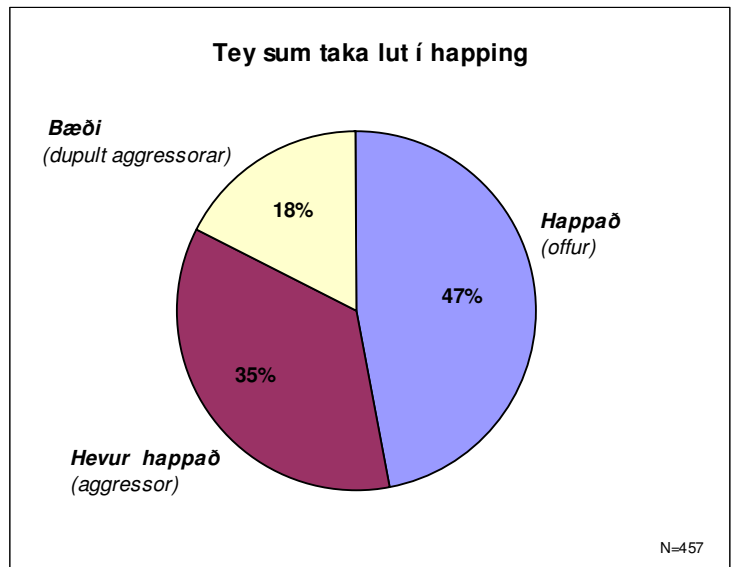
Við at nýta definisjón Olweusar og bólka tøluni í *ei happað*, *happað* og *hevur happað*, fáa vit eina greiðari mynd av, hvussu umfatandi happingin er í føroyska fólkaskúlanum. Tað er tí, at tveir spurningar eru tengdir at definisjónini:

- *Hvussu ofta ert tú happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar?*
- *Hvussu ofta hevur tú verið við til at happa annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?*

Sum tilskilað omanfyri (mynd 1 og 2), vóru svarmøguleikarnir nær um eins fyri hvønn av spurningunum. Henda mannagongd ger tað samstundis eisini lættari at sambera úrlitið við kanningar av sama slagi bæði yvir tíð og stað.

Mynd 4

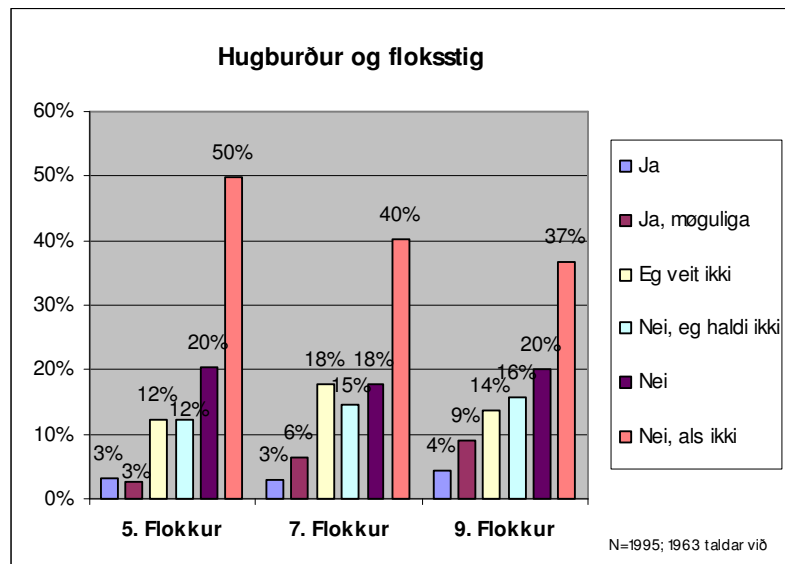
3.1 Hugburður til happing

Hugburður er eitt nógv nýtt hugtak og tó sera trupult at lýsa. Hetta tí, at okkara tankar og kenslur ikki eru sjónlig. Kortini er hugtakið hent at nýta, tá vit skulu skilja og greina atburð hjá fólki. Positivur og negativur hugburður móttvegis einhvørjum hevur ávirkan á, hvussu vit bera okkum at í mun til ymiskar hendingar - í hesum føri móttvegis happing.

Í spurnablaðnum eru nakrir spurningar, sum serliga skulu lýsa hugburðin hjá næmingunum. Onkrar av teimum høvdu næmingarnir eitt sindur ilt við at skilja og svara. Til dømis spurningurin: *Tá tú sært ein næming á tínum aldri verða happaðan, hvat kennir tú tá?* Her viðmerktu fleiri næmingar, at tað valdaðist, hvør næmingurin var. Til dømis, um tað var ein næmingur, ið ofta happaði aðrar næmingar. Vit hava valt lýsa hugburðin hjá næmingunum við støði í tveimum av spurningunum, sum skula lýsa hugburðin hjá næmingunum. Tann fyrri, *kundi tú hugsað tær at verið við til at happa annan næming, tær ikki dámar*, lýsir hugburðin, meðan tann seinni, *hvussu bert tú teg at, um tú finnur útav, at ein næmingur á aldri við teg verður happaður av øðrum næmingum, í størri mun lýsir atburðin*. Vit bera spurningarnar saman við kyni, aldri, teimum, sum verða happað og teimum, ið happa.

Mynd 5 vísir, at ein meiriluti av teimum spurdu ikki kundu hugsað sær at happa ein næming, teimum ikki dámar. Tó eiga vit at leggja til merkis, at lutfalsliga fleiri næmingar í 5. flokki hava ein meira støðufastan (*als ikki*) hugburð í mun til hinar aldursbólkarar. Merkisvert er eisini, at talið av teimum, ið siga seg móguliga kunna hugsa sær at happa ein næming teimum ikki dámar økist við aldrinum – úr 3% til 9%.

Mynd 5

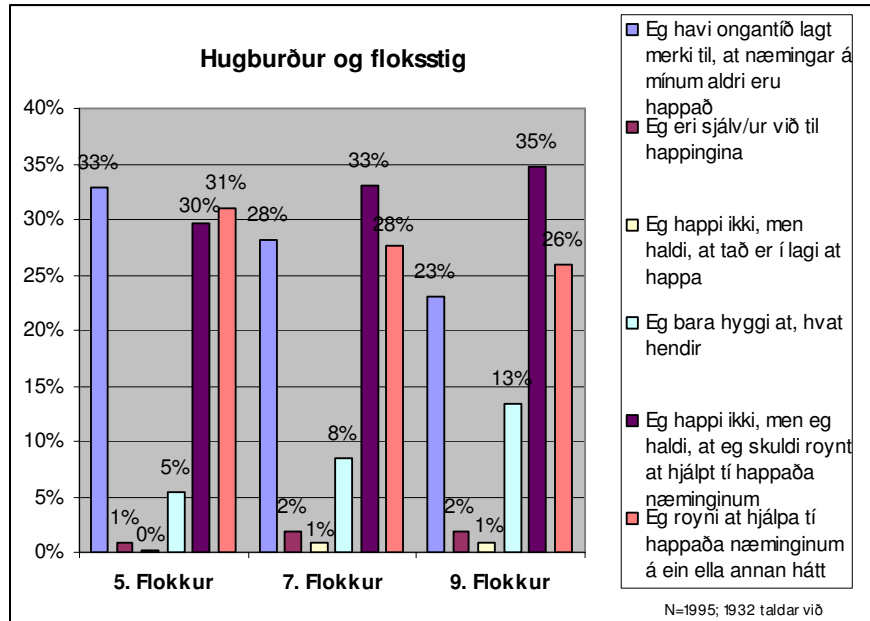
Sp.: Kundi tú hugsað tær at verið við til at happa annan næming, sum tær ikki dámar?

Á mynd 6 síggja vit, at jú eldri næmingarnir verða, betur leggja tey til merkis, at ein annar næmingur verður happað/ur. Harumframt økist talið av teimum, ið siga seg bara hyggja at úr 5% upp í 13%.

Hugsast kann, at teir munir, vit síggja í mun til aldur fyrri ein part koma av, at teir eldru og búnari næmingarnir hava eina

meiri fjølbroytta fatan av fyrbrigdinum happing. Hetta eisini í mun til, at evnini at síggja, at happing fer fram økist við árunum.

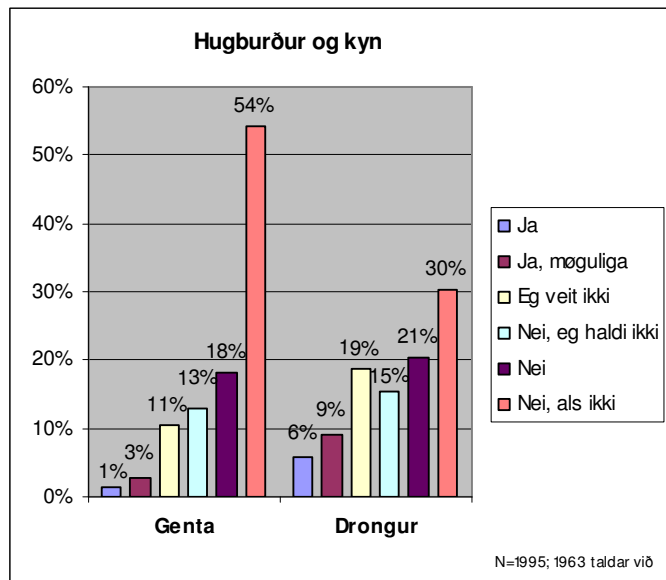
Mynd 6

Sp.: Hvussu bert tú teg vanliga at, um tú finnur útav, at ein næmingur á aldur við teg verður happað/ur av øðrum næmingum?

Sambært tølunum (mynd 7) hava gentur, eins og næmingarnir í 5. flokki, ein meira støðufastan hugburð til happing enn dreingir. 54% av teimum siga seg *als ikki* kunna hugsa sær at happa ein næming teimum ikki dámar, har 30% av dreingjunum siga hetta.

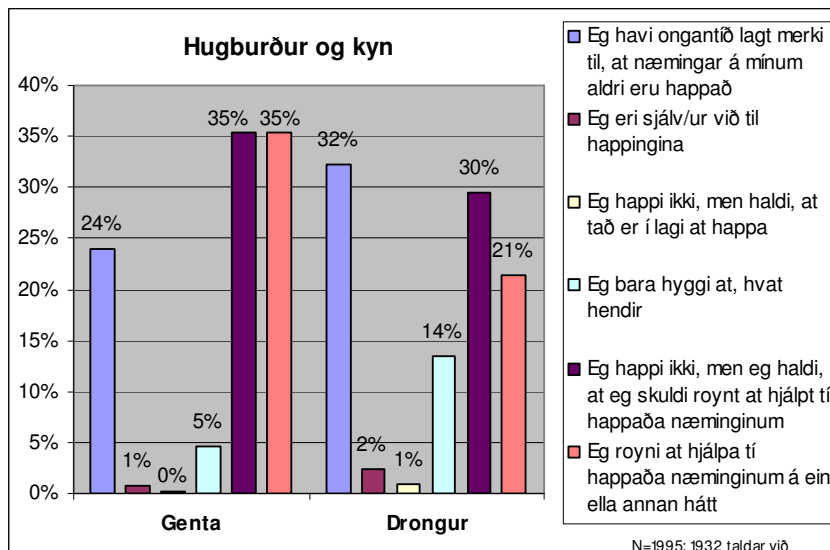
Mynd 7

Sp.: Kundi tú hugsað tær at verið við til at happa annan næming, sum tær ikki dámar?

Mynd 8 vísir, at fleiri gentur enn dreingir (ávikavist 70% og 51%) siga seg *hava hug til ella royna at hjálpa* einum næmingi, sum verður happað/ur. Harumframt vísir myndin, at fleiri dreingir enn gentur siga seg vera passivar, tá teir síggja happing fara fram (*bara hyggja at, hvat hendir*).

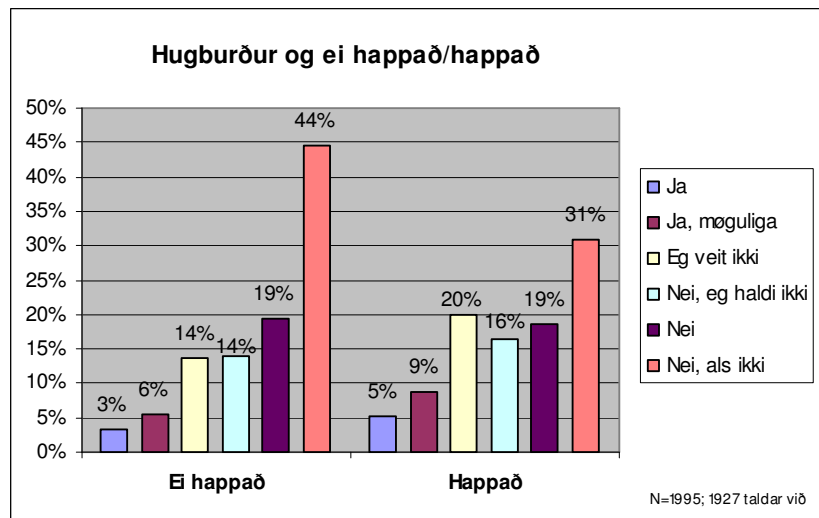
Mynd 8

Sp.: Hvussu bert tú teg vanliga at, um tú finnur útav, at ein næmingur á aldur við teg verður happað/ur av øðrum næmingum?

Les vit hugburðin hjá teimum spurdu við støði í teimum, sum verða happað (*happað*) og teimum, ið happað (*hevur happað*) og so teimum, sum ikki eru partar av happing (*ei happað*), síggja vit ein mun á hugburðinum hjá teimum, ið eru partur í happing og teimum sum ikki eru.

Mynd 9

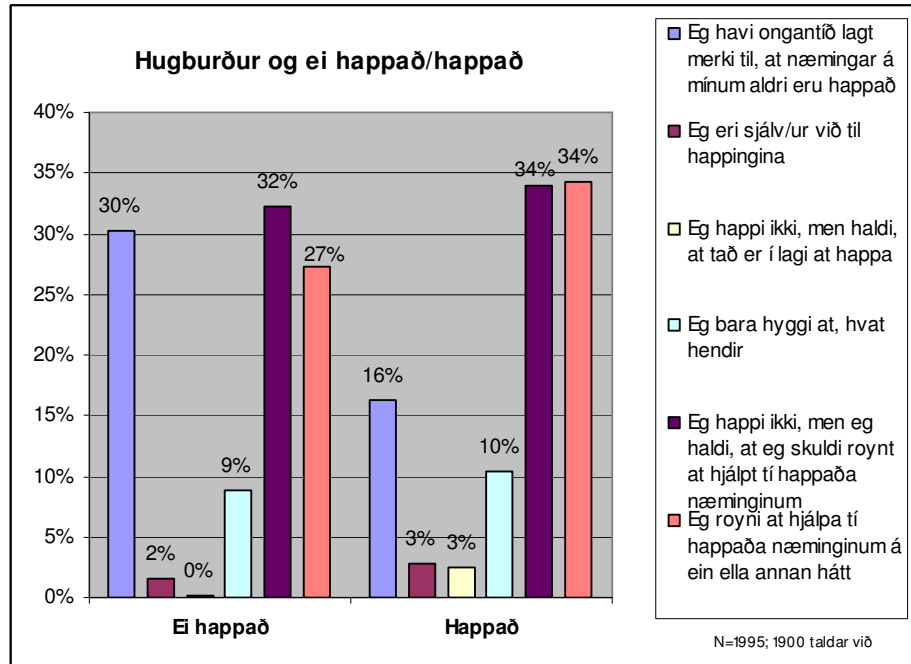
Sp.: Kundi tú hugsað tær at happa annan næming, sum tær ikki dámar?

Væl fleiri av teimum sum

ikki eru happað, siga seg *als ikki* hava hug at happa ein næming teimum ikki dámar (mynd 9, 44% í mun til 31%). Tað eru eisini væl fleiri av teimum, ið heldur ikki leggja til merkis at happing fer fram (mynd 10, 30% í mun til 16%).

Á mynd 10 sæst eisini ein lítil munur á, tá talan er um samkenslu við tí sum verður happað/ur. 59% av teimum, ið ikki eru happað siga seg hava hug at hjálpa ella royna at hjálpa. Hetta siga 68% av teimum sum verða happað. Vit síggja, at tey, ið eru happað í størri mun royna at hjálpa.

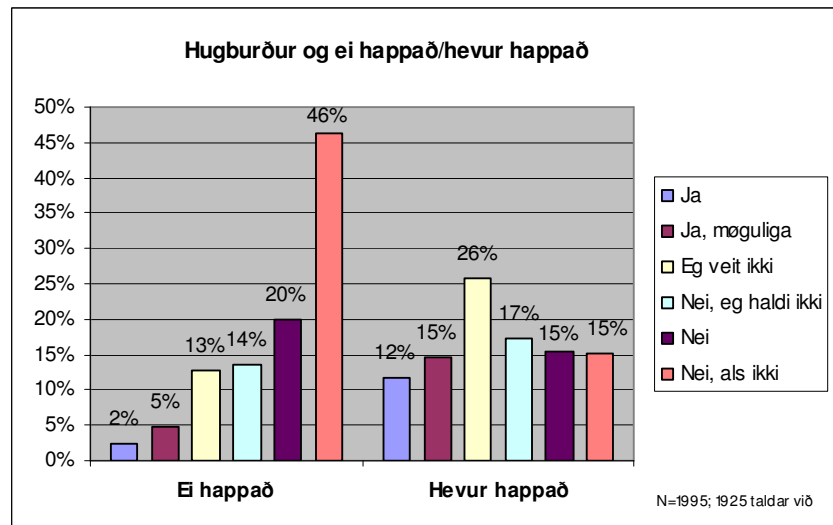
Mynd 10

Sp.: Hvussu bert tú teg vanliga at, um tú finnur útav, at ein annar næmingur á aldur við teg verður happað/ur av øðrum næmingum?

Myndin broytist týðiliga, tá vit spyrja tey, sum hava happað. Her siga nógv fleiri (12% í mun til 2%), at tey *kundu hugsað sær at happa ein næming, teimum ikki dámar* og trífalt so nógv (15% í mun til 5%), at tey *møguliga kundu hugsað sær tað*. Eisini siga 46% av teimum, ið ikki hava happað, siga seg *als ikki* hava hug til at happa annan næming, teimum ikki dámar. Hetta siga einans 15% av teimum, sum hava happað.

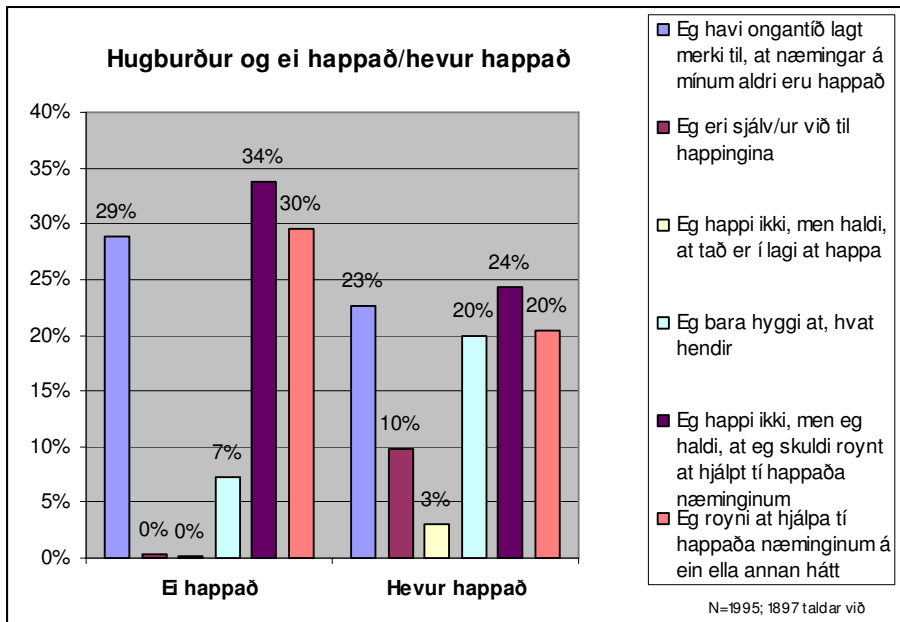
Mynd 11

Sp.: Kundi tú hugsað tær at happa annan næming, sum tær ikki dámar?

At myndin broytist **Mynd 12**

týðiliga, tá vit spyrja tey, sum hava happað, síggja vit eisini, tá vit spyrja næmingarnir, hvat tey gera, um tey síggja ein annan næming verða happað/ur. 10% av teimum, sum hava happað siga seg taka lut. Hetta siga 0% av teimum, ið ikki hava

happað. Eisini er ein ásýniligur munur í

Sp.: Hvussu bert tú teg vanliga at, um tú finnur útav, at ein annan næmingur á aldur við teg verður happað/ur av øðrum næmingum?

mun til teirra, sum ikki taka lut/bara hyggja at. Vit síggja, at tey, sum happa eru passivari enn tey, ið ikki happa. 7% av teimum, sum ikki hava happað, siga seg bara hyggja at. Hetta siga 20% av teimum, ið hava happað. Um tey, ið ikki hava happað, í staðin hjálpa/stuðla tí happaða næminginum, er ilt at siga. Vit kunnu tó staðfesta, at 64% av teimum siga seg antin vilja hjálpa ella roynd at gera tað, har 44% av teimum, sum hava happað, siga seg gera tað.

Kanningin vísir, at ein meiriluti av næmingunum hevur samkenslu við tí, sum verður happað/ur. Yngru aldursbólkararnir hava ein meira støðufastan hugburð mótvegis happing. Harumframt vísa tølini, at hugburðurin/hugurin at hjálpa fellur við aldrinum.

Gentur vísa seg at hava ein meira støðufastan hugburð til happing enn dreingir og síggja betri, tá hon fer fram. Ilt er at siga, hví so er. Hugsast kann, at gentur og dreingir fyri ein part hava ymiska fatan av fyrbrigdinum happing, og at tey tískil leggja merki til ymisk ting – hvørt talan er um *beinleiðis* ella *óbeinleiðis* happing.

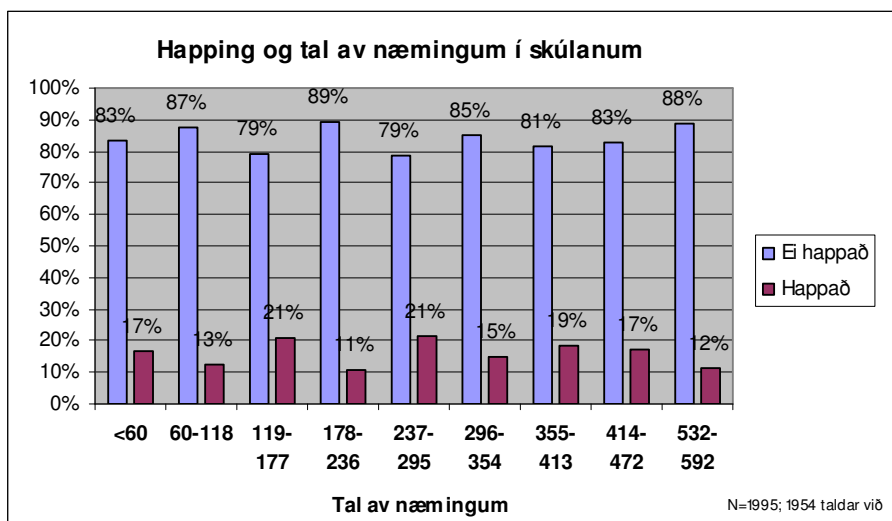
Tey, sum hava happað (*aggressorar*), vísa seg at hava ein øðrvísi hugburð til happing enn hini. Tey kundu í størri mun hugsað sær at happa ein næming, teimum ikki dámar, luttaka oftari enn hini, tá happing fer fram og siga í minni mun enn hini, at tey hava hug til ella roynd at hjálpa einum happaðum næmingi.

3.2 Happing og tal av næmingum

Næmingatalið í skúlanum runt um landið er sera ymiskt. Tí er tað eisini áhugavert at kanna, um munur er á, hvussu umfatandi happingin er ávikavist í størri og minni skúlum – bæði í mun til tal av næmingum í skúlanum og í mun til næmingar pr. lærara.

Fyrst kannaðu vit, um samlaða talið av næmingum í skúlanum hevði ávirkan á, hvussu nógv søgdu seg *verða happað* og síðani, hvussu nógv søgdu seg *hava happað*. Her benda tølini á, at so er ikki.

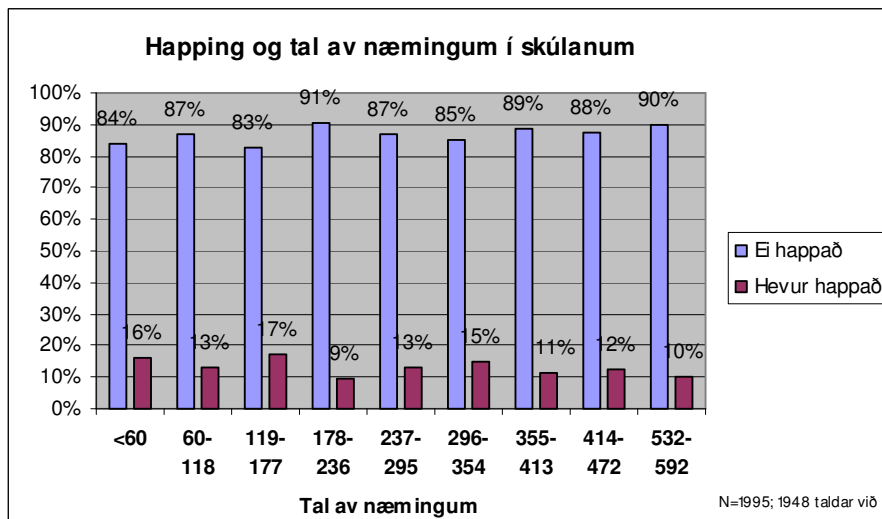
Mynd 13

Sp.: Hvussu ofta hevur tú verið happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar?

Sum sæst á myndunum 13 og 14 er einans talan um smáar marginalar. Tó er tað merkisvert, at lutfalsliga fleiri næmingar í teimum smæstu skúlanum siga seg *verða happað*. Somu mynd fáa vit í mun til teirra, ið hava happað aðrar næmingar. Her sýnist munurin enn størri.

Mynd 14

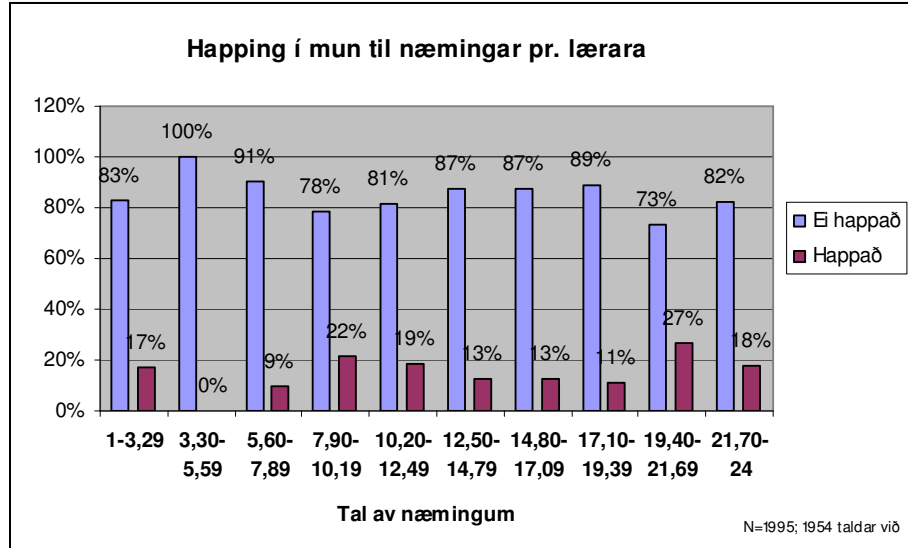

Sp.: Hvussu ofta hevur tú verið við til at happa annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?

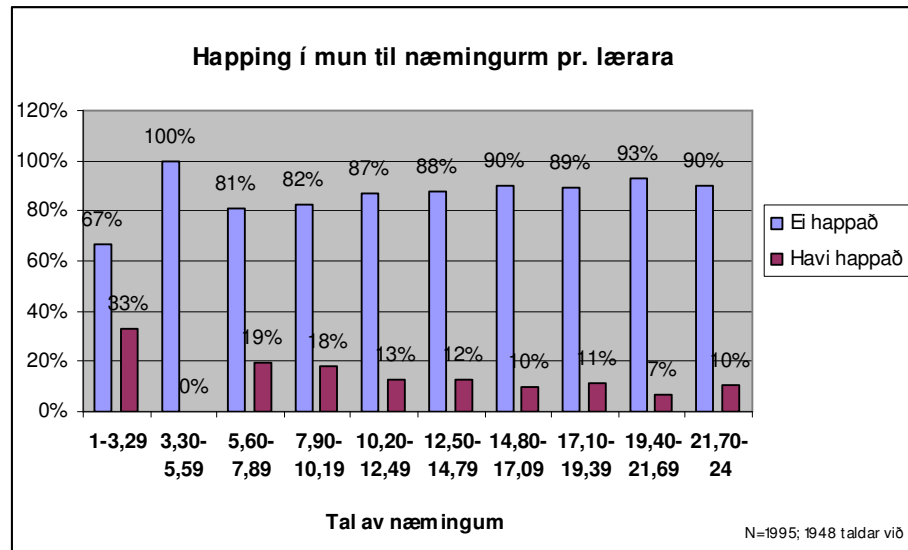
Tá vit hyggja eftir støðuni í mun til tal av næmingum pr. lærara, vísir ein áhugaverd mynd seg.

Á mynd 15 síggja vit sama mynstur sum omanfyri – lutfalsliga líka nógvir næmingar í smærri og størri skúlum siga seg *verða happað*.

Hinvegin, so vísir mynd 16, at talið av næmingum, ið siga seg *hava happað* fellur so líðandi sum talið av næmingum pr. lærara økist. Hóast talan er um lág næmingatøl í nøkrum førum, er talan um lutfalsliga nógvar skúlar, sum hava lágt næmingatal.

Mynd 15

Sp.: Hvussu ofta ert tú happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar?

Mynd 16

Sp.: Hvussu ofta hevur tú verið við til at happa annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?

Henda gongd í tølunum fær ein til at seta spurning við okkara vanligu fatan av, hvat eyðkennir smærri og størri skúlar og ta umhvørvið, teir virka undir. *Smáar skúlar* seta vit vanligu í samband við *nærleika*, *tryggleika* og eitt *persónligt umhvørvi* – nakað, sum eyðkennir tað, vit á fakmáli kalla primerbólkar. *Størri skúlar*, hinvegin, seta vit ofta í samband við eitt meira *samanstúvað*, *ótrygt* og *ópersónligt umhvørvi*, ið kann elva til ágang millum næmingarnar. Her eiga vit at hava í huga, at eitt

annað, sum eisini eyðkennir primerbólkar er, at teir (limirnir í bólkinum) hava lyndi til at royna at halda konfliktum og ósemjum niðri og oftani døma/virðismeta fólk eftir sereyðkennum, ið tey hava.¹⁰

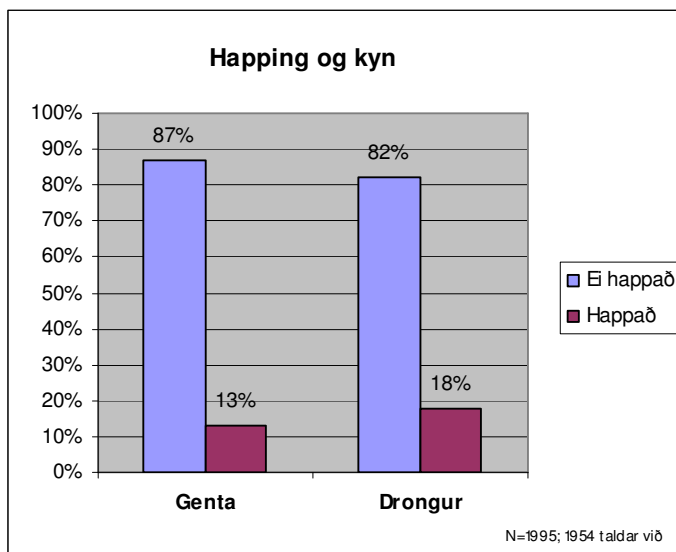
3.3 Happing og kyn

Myndirnar 17 og 18 vísa, at fleiri dreingir enn gentur eru partur í happing. Munurin er størstur, tá talan er um at happa onnur. Meira enn dupult so nógvir dreingir sum gentur, siga seg vera við til at happa – ávikavist 17% og 8%.

Hetta merkir tó ikki, at dreingir neyðturviliga eru aggressivari enn gentur í sjálvum sær. Sosialiseringstilgongdin hjá dreingjum og gentum er ymisk. Tað kann hugsast, at tey skilja fyrbrigdið happing á ymsan hátt. Hetta vístu vit eisini á í partinum omanfyri um hugburð, har gentur sýnast at leggja betur til merkis, tá happing fer fram enn dreingir.

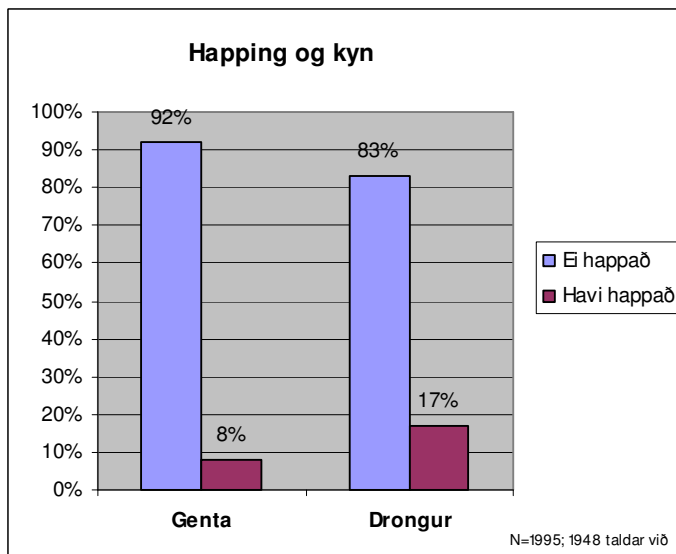
Happingin kann vera *beinleiðis* og *óbeinleiðis* og tí ikki altíð so lætt at fáa eyga á. Beinleiðis happing er sjónlig og kann eisini umfata bardagar har óbeinleiðis ikki altíð er so sjónligt, av tí at tað ofta snýr seg um at hýsa/frysta fólk úti. Munurin í tølunum kann eisini stava frá, hvussu kynini fata fyrbrigdið og eisini, hvussu sjónlig happingin er.

Mynd 17

Sp.: Hvussu ofta ert tú happað/ur í skúlanum seinastu

Mynd 18

Sp.: Hvussu ofta hevur tú verið við til at happa annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?

¹⁰ Sí eisini, Boyesen & Bru (1999), sum í eini kanning vísa á, at tað var lítil munur á elting og ósemjum millum næmingar stórum og smáum flokkum.

3.4 Happing og aldur

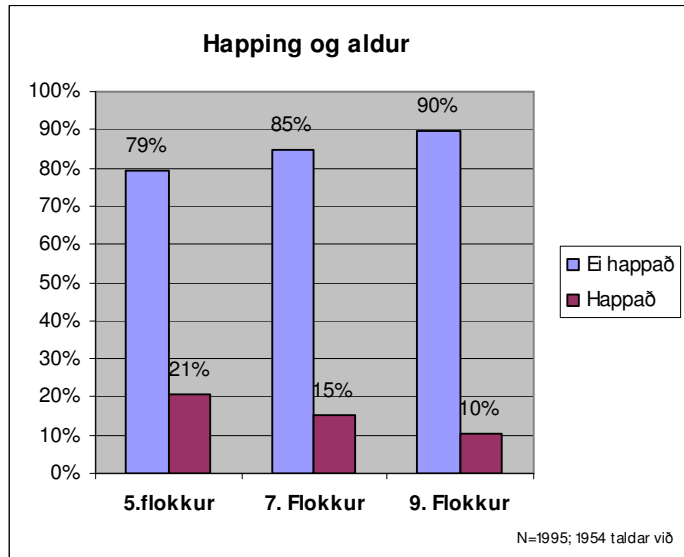
Gongdin vísir seg at vera sera greið, tá talan er um happing í mun til aldur. Sum sæst á mynd 19, so lækkar títtleikin so hvørt sum næmingarnir gerast eldri fyrri tey, ið siga seg verða happað - úr 21% í 5. flokki niður í 10% í 9. flokki.

Í mun til tey, ið happa, vísir tað seg at títtleikin veksur frá 11 ára aldur til 13 ára aldur (5.-7. flokk) fyrri síðani at lækka aftur.

At títtleikin í mun til teirra, ið *hava happað* toppar millum tey 13 ára gomlu, kann uttan iva setast saman við kynsbúningina og tað skiftið, næmingarnir eru í hetta skeiðið í lívinum.¹¹

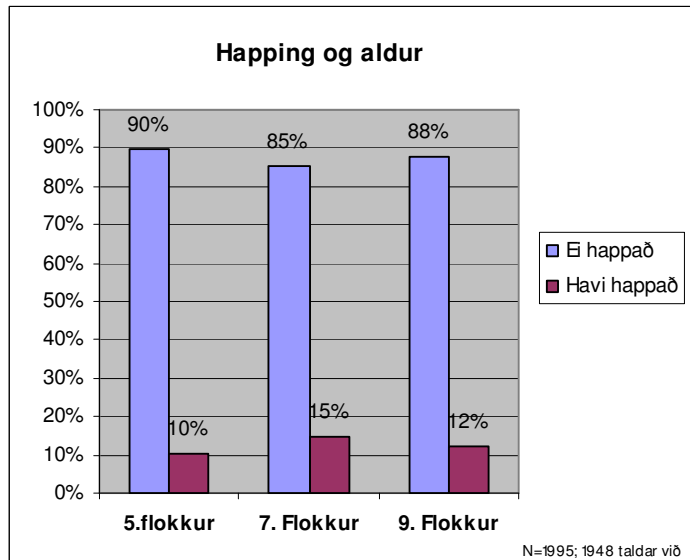
Samanumtikið kunnu vit siga um happing, kyn og aldur, at munur er á, hvussu nógv ella ofta gentur og dreingir eru partar av happing, og at happing sum heild lækkar við aldrinum á næmingunum.

Mynd 19

Sp.: Hvussu ofta hevur tú verið happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar?

Mynd 20

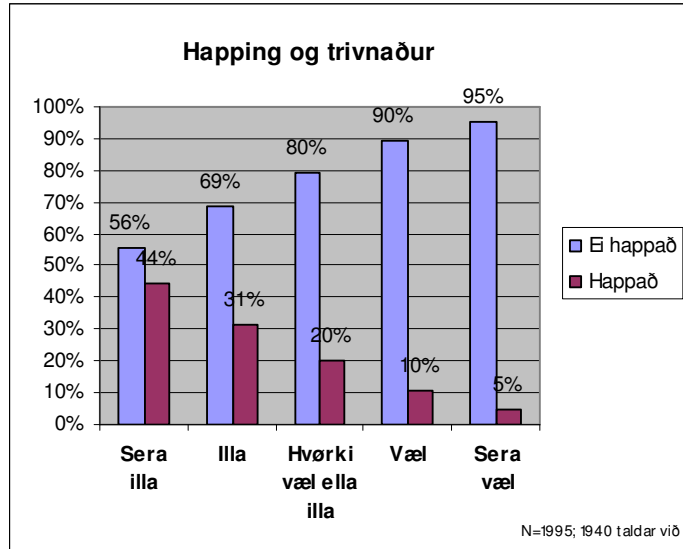
Sp.: Hvussu ofta hevur tú verið við til at happað annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?

¹¹ Sí eisini, Craig & Harel, 2004: 142.

3.5 Happing og trivnaður

Í mun til happing og trivnað vísir tað seg at vera ein sera greiður samanhangur millum, hvussu nógv *hava happað* og hvussu nógv *verða happað*. Jú færri næmingar verða happað, jú fleiri siga seg trívast sera væl (mynd 21) og jú færri næmingar happa, tess fleiri siga seg trívast sera væl (mynd 22).

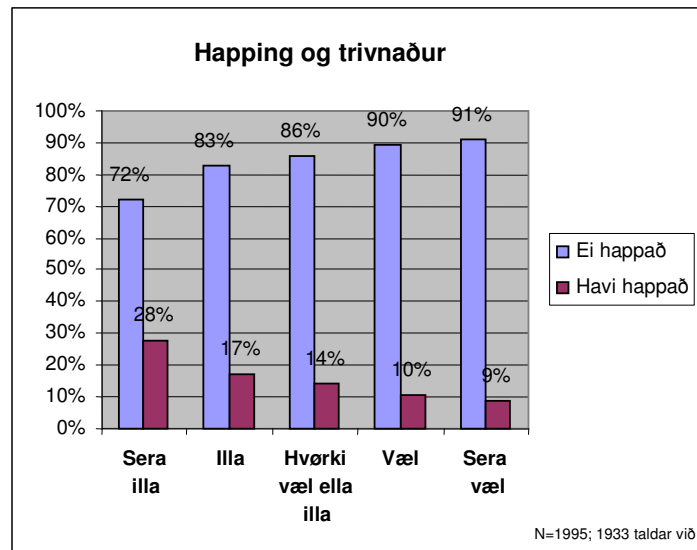
Mynd 21

Sp.: Hvussu dámar tær í skúlanum?

Vert er eisini at leggja til merkis, at nærur helmingurin (45%) av teimum, sum siga seg happa aðrar næmingar trívast antin illa ella sera illa. Talið fyrri tey, sum verða happað, vísir tað sama. 45% av teimum, sum verða happað, trívast antin illa ella sera illa.

Mynd 22

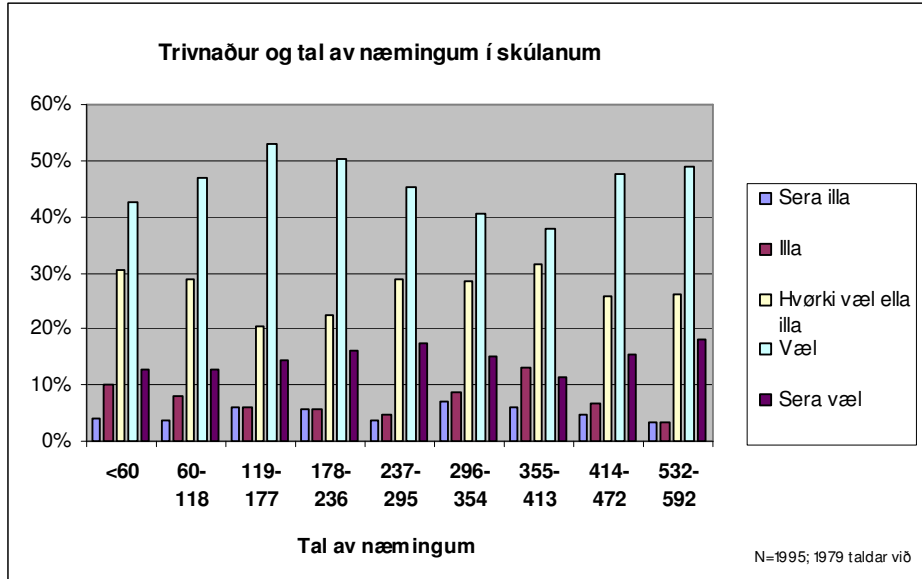
Sp.: Hvussu dámar tær í skúlanum?

Bera vit trivnað saman við tal av næmingum í skúlanum (mynd 23 á næstu síðu) síggja vit, at tað eru nærur eins nógvir næmingar í teimum smæstu og teimum størstu skúlanum, sum siga seg trívast *væl* ella *sera væl*.

Fyri teir smærru skúlarnar (<60 næmingar) eru tøluni ávikavist 43% og 13% og fyri teir størri (532-592) eru tøluni ávikavist 49% og 18%. Henda støða samsvarar væl við støðuna, sum vit sóu hana í mun til happing og tal av næmingum omanfyri.

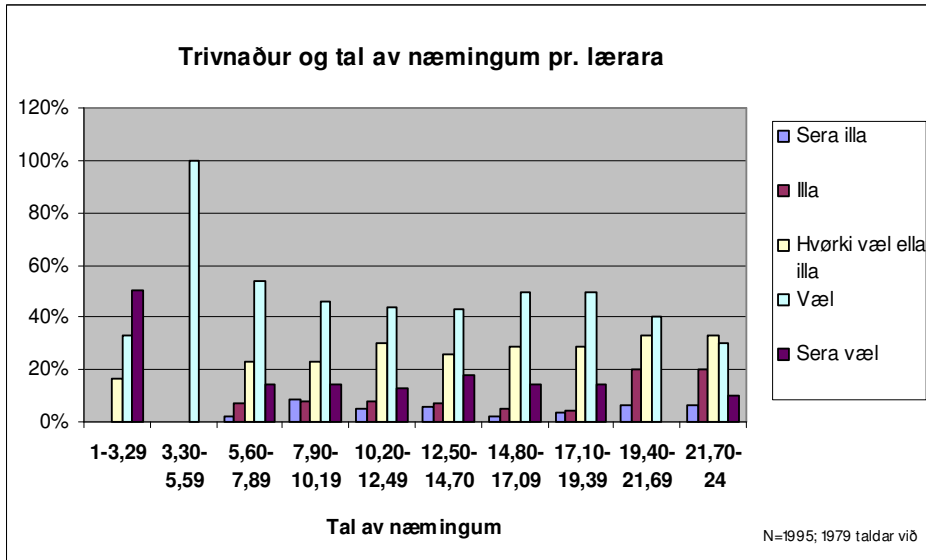
Mynd 23

Sp.: Hvussu dámar tær í skúlanum?

Tó broytist støðan eitt sindur, tá vit bera trivnaðin saman við tal av næmingum pr. lærarar. Mynd 24 vísir, at tá talið av næmingum pr. lærara er 1-3, eru tað 83% av næmingunum, ið siga seg trívast væl ella sera væl.

Mynd 24

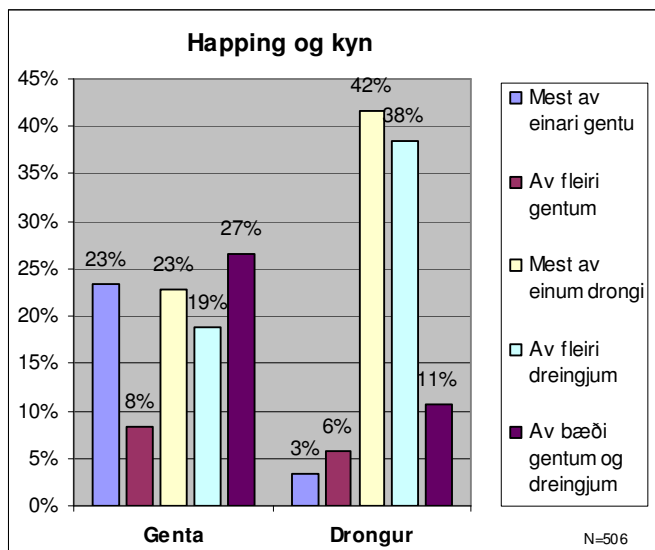
Sp.: Hvussu dámar tær í skúlanum?

Samsvarandi talið fyri skúlar, har talið av næmingum pr. lærara liggur millum 21-24 er 40%. Myndin vísir, at tess færri tal av næmingum pr. lærara, tess betur trívast næmingarnir.

4 Hvør happar hvønn

Sambært myndunum 25 & 26, kunnu vit samanumtikið siga, at gentur happa gentur, og dreingir happa dreingir. Tó verða gentur í størri mun happaðar av báðum kynunum. 27% av gentum siga seg verða happaðar av bæði gentum og dreingjum, meðan 11% av dreingjunum siga tað sama.

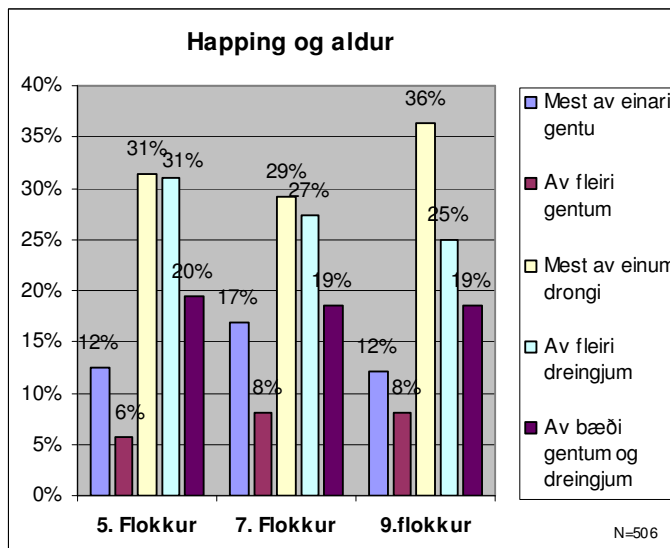
Mynd 25

Sp.: Ert tú happað/ur av dreingjum ella gentum?

Í mun til aldur vísir tað seg eisini, at dreingir happa meira enn gentur bæði einsæris og í bólukum. At dreingir í størri mun enn gentur eru partar av happing, sóu vit eisini omanfyri. Harafturat vísir tað seg, at talið av gentum, ið happa veksur frá 5.- 7. flokk fyri síðan at minka aftur.

Mynd 26

Sp.: Ert tú happað/ur av dreingjum ella gentum?

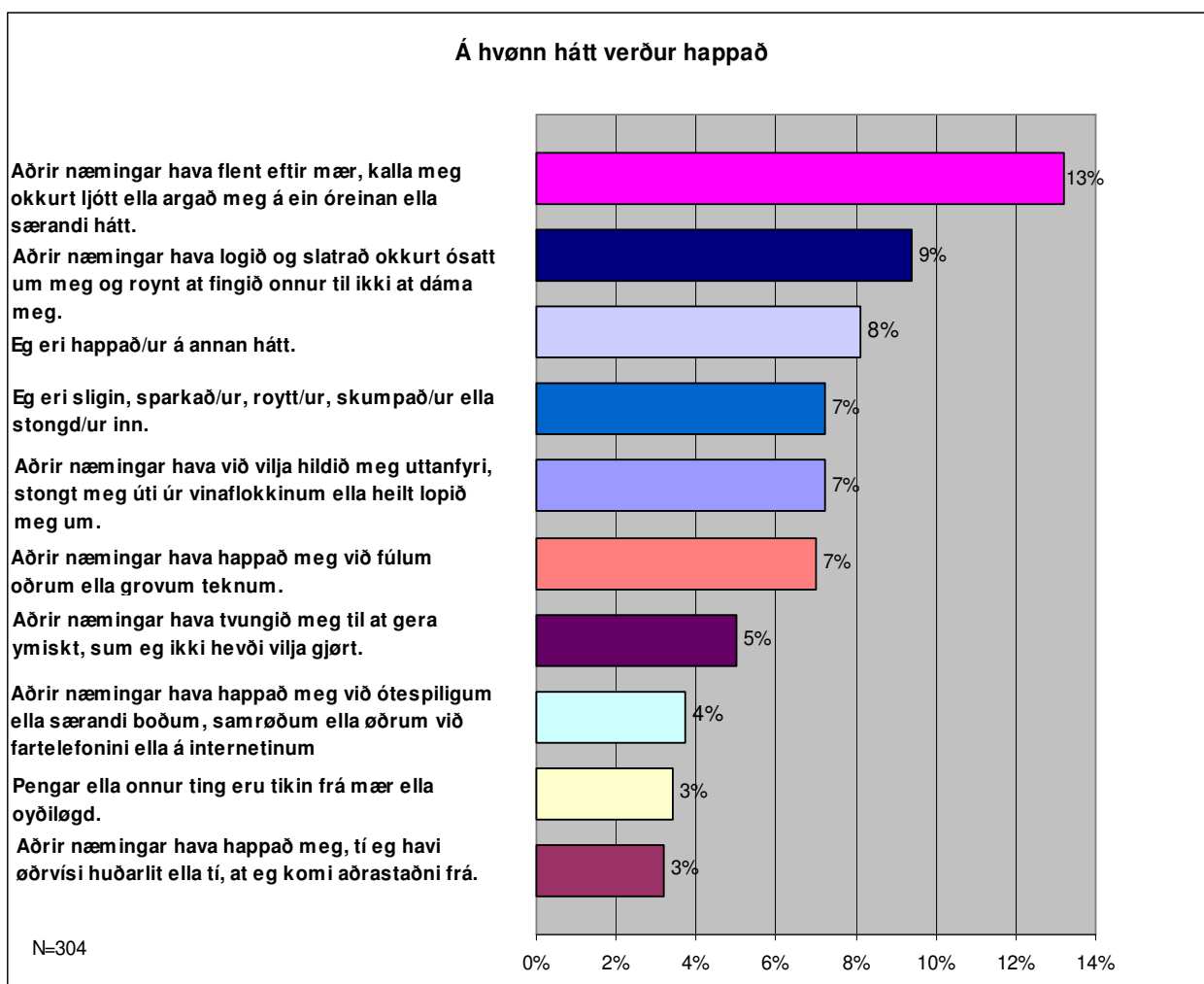
5 Hvussu og hvar verður happað

5.1 Á hvønn hátt verður happað

Sum nevnt í partinum um, hvat happing er, so verður skilt ímillum *beinleiðis* og *óbeinleiðis* happing. Beinleiðis happing er at siga okkurt ljótt, kalla fólk særandi eyknevni, gera gjøldur burtur úr teimum og sláa, sparka ella royta tey – til dømis. Óbeinleiðis happing er ikki so sjónlig og er sum oftast at lúgva, slatra ella fáa onnur fólk at ikki at dáma ein persón.

Teir spurningarnir í spurnablaðnum, ið snúgva seg um hættirnar at happa, eru spurningarnir 5-13 og 24-33 (sí, ískoyti, spurnablað). Eins og í undanfarnu pørtunum, hava vit valt at býta framløguna av háttinum, sum verður nýttur, sundur í tey sum *verða happað* og tey sum *hava happað*.¹²

Mynd 27

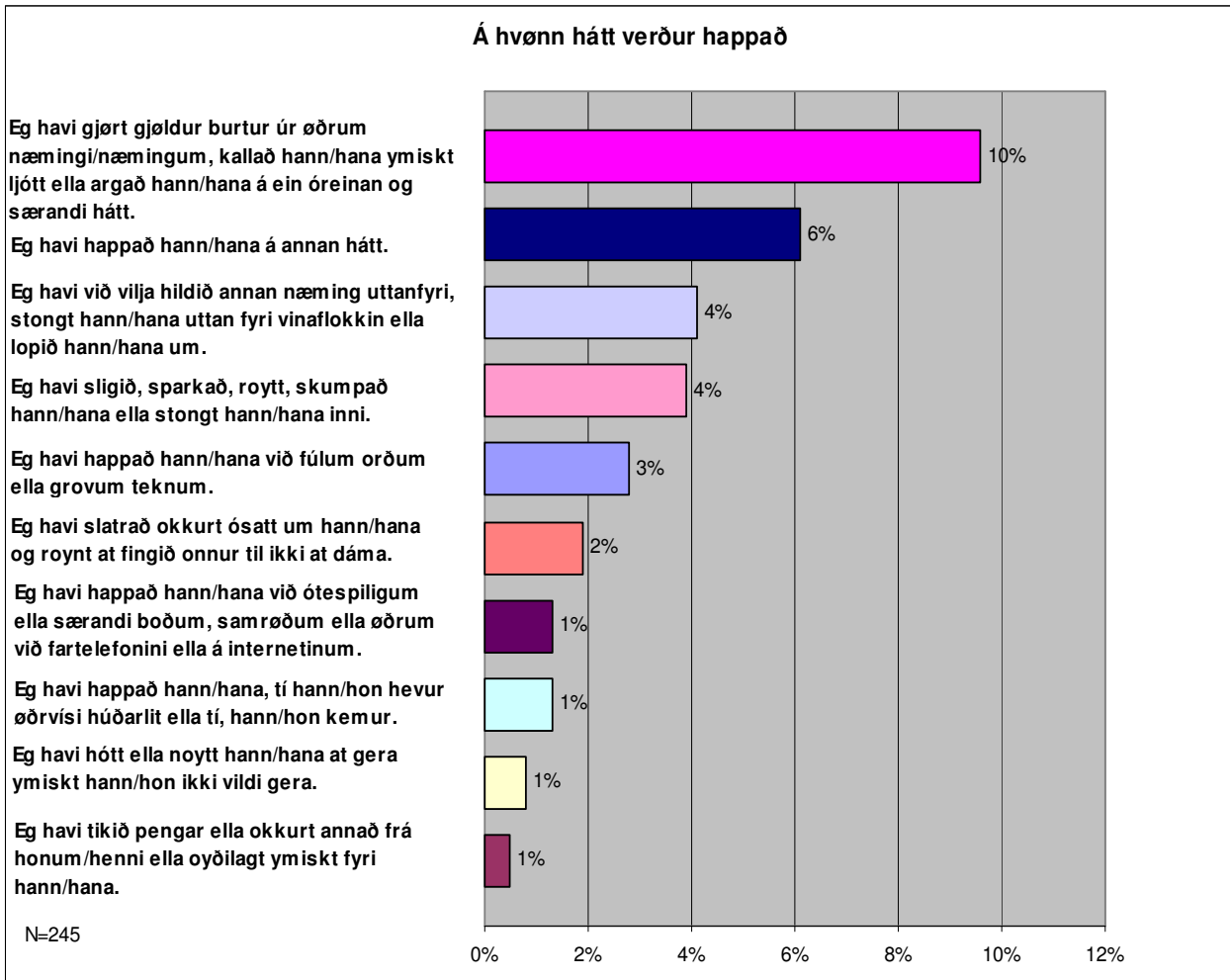

Sp.: Aðrir næmingar hava ...

¹² Legg til merkis, at tey kundu seta kross við fleiri ymiskar hættir, og tí verður samlaða talið ikki 100%.

Sum vit síggja á mynd 27 (omanfyri), so siga teir næmingarnir, ið eru happaðir, at tann mest nýtti hátturin er at kalla tey okkurt ljótt ella særandi. Næst eftir hesum siga tey, at tað verður logið og slatrað um tey – okkurt sum ikki passar. Nógvir næmingar siga eisini, at tey verða happað á annan hátt, men í flestu førum verður ikki greitt frá hvussu. Fysisk happing verður mest nýtt aftaná aðrar hættir.¹³

Mynd 28

Sp.: Eg havi ...

Her síggja vit (mynd 28), at teir hættir, tey mest nýta eru at siga okkurt særandi ella ljótt og gera gjøldur burturúr. Eftir hetta kemur annað, har tey sum heild ikki tilskila, á hvønn hátt tað er. Sum tað triðja siga tey seg nýta at hýsa øðrum næmingum úti við vilja.

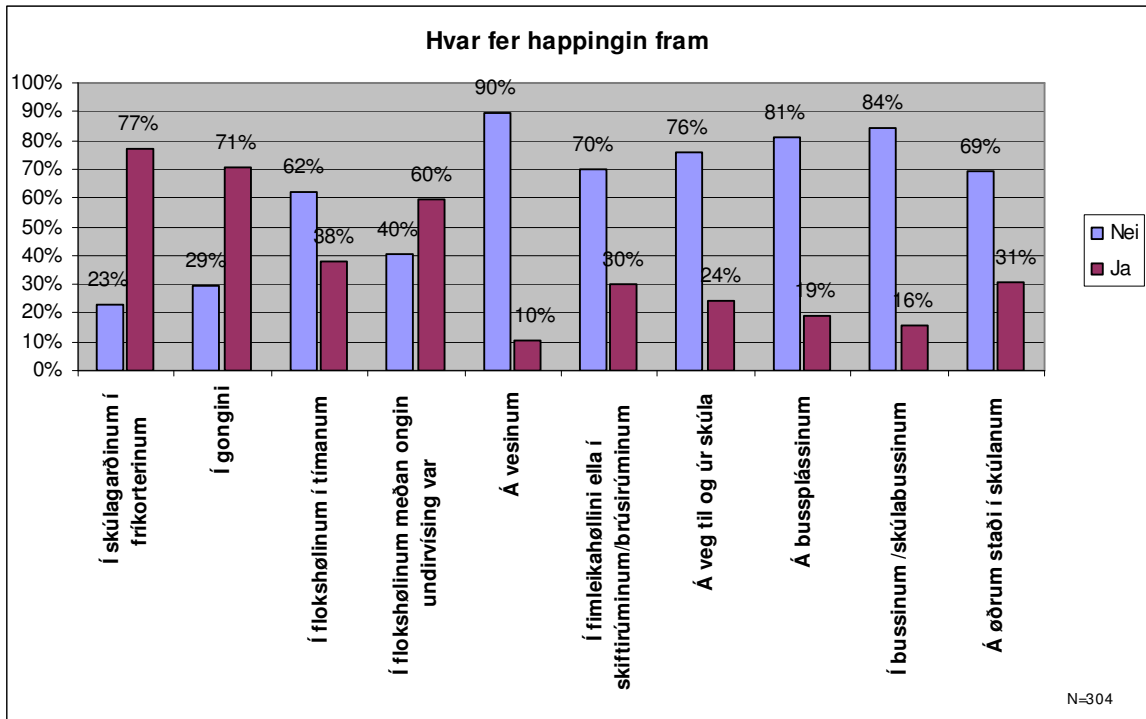
Samantikið vísir kanningin, at teir mest nýtti hættirnir eru beinleiðis happing – fysisk og verbal.

¹³ Sí, ískoytir, dáturapport, á hvønn hátt gentir og dreingir happa.

5.2 Hvar fer happingin fram

Sum vit síggja á mynd 29, so fer happingin í høvudsheitum fram í skúlagarðinum í fríkorterinum, í gongini og í flokshølinum bæði meðan undirvísing er, og tá eingin er.

Mynd 29

Sp.: Hvar ert tú happað/ur?

Fyri nógvar av næmingunum, ið verða happaðir, er so at siga einki friðskjól. Vit hava kannað, um tey, sum siga seg *verða happað* í flokshølinum meðan eingin undirvísing var, eisini verða happað í gongini og í skúlagarðinum í fríkorterinum. Hetta siga 75% av teimum, at tey eru (sí, ískoyti, dáturapport). Hugsast kann, at fyri onkrar næmingar, ið verða happaðir í teimum smærru skúlunum kring landið, verður støðan skerpað enn meira. Tað er millum annað, tí tey helst ikki hava nógva aðra staðir at fara – t.v.s. næmingar í øðrum flokkum, øðrum skúlum ella í umhvørvinum uttan fyrri skúlan.

6 Hvat verður gjørt við trupulleikan

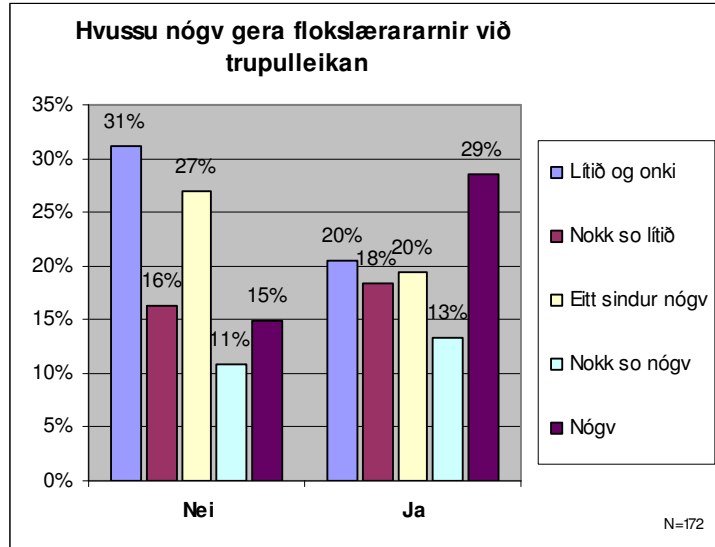
6.1 Flokslærarin og næmingarnir

Fyri at kanna, um næmingarnir kenna, at tað loysir seg at gera vart við trupulleikan í skúlaumhvørvinum, hava vit samanborið spurningarnar *Hevur tú sagt við flokslærarar/vinmann/vinkonu, at tú ert happað/ur*, og hvussu nógv tey halda at gjørt verður fyri at fyribyrgja happing.

Úrslitið sýnist at vera sera greitt. Tað loysir seg at siga tað við flokslærarar, at ein verður happað/ur, men ikki stórvegis við aðrar næmingar. Sum talva 30 vísir, so siga nærum helmingurin (42%) av teimum, ið hava sagt við flokslærarar, at tey verða happað, at lærarin hevur gjørt *nokk so nógv* ella *nógv* fyri at fyribyrgja happing í flokkinum.

Valmøguleikarnir fyri spurningin um vinmenn/vinkonur (mynd 31) eru ikki heilt teir somu. Her siga 16%, at aðrir næmingar *ofta* ella *næstan altíð* royna at gera okkurt fyri at steðga, at ein annar næmingur verður happað/ur í skúlanum.

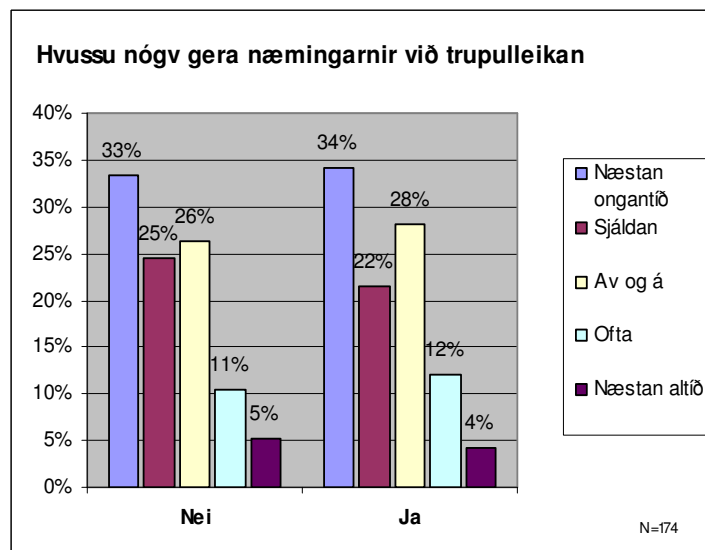
Mynd 30

Sp.: Hevur tú sagt, at tú ert happað/ur við flokslærarar?

Sp.: Hvussu nógv heldur tú, at flokslærarin hevur gjørt fyri at fyribyrgja happing í flokkinum seinastu mánaðirnar?

Mynd 31

Sp.: Hevur tú sagt, at tú ert happað/ur við ein vinmann ella vinkonu?

Sp.: Hvussu ofta royna aðrir næmingar at gera okkurt fyri at steðga, at ein næmingur verður happað/ur í skúlanum?

6.2 Tiltøk á skúlum

Fleiri av skúlunum í kanninginini hava havt ella hava tiltøk, sum skulu fyribyrgja happing. Flestu skúlarnir, ið hava sett tiltøk í verk, gera tað sambært arbeiðsháttinum hjá danska sálarfrøðinginum Helle Højby. Tó hava onkrir nýtt aðrar arbeiðshættir, millum annað mediasjón, evnisarbeiði og verkætlanir um happing.

Fyri at kanna um tiltøkini móguliga hava havt ávirkan á, hvussu umfatandi happingin á teimum ymsu skúlum er, valdu vit at spyrja skúlarnar umvegis internetið, um teir hava havt tiltøk at basa/tálma happing í skúlanum (sí, ískoyti, spurnablað til skúlar). Vit valdu at spyrja, um tey hava havt tiltøk í skúlaárunum 2005/06 og 2006/07. Av teimum skúlum, ið eru við í kanninginini svaraðu í alt 22 skúlar. Nakrir hava eingi tiltøk havt, nakrir einans ta eina skúlaárið og nakrir bæði. At ein meiriluti av skúlunum ikki svaraðu spurnablaðnum, kann tulkast sum, at teir ikki hava havt serlig tiltøk móttvegis happing.

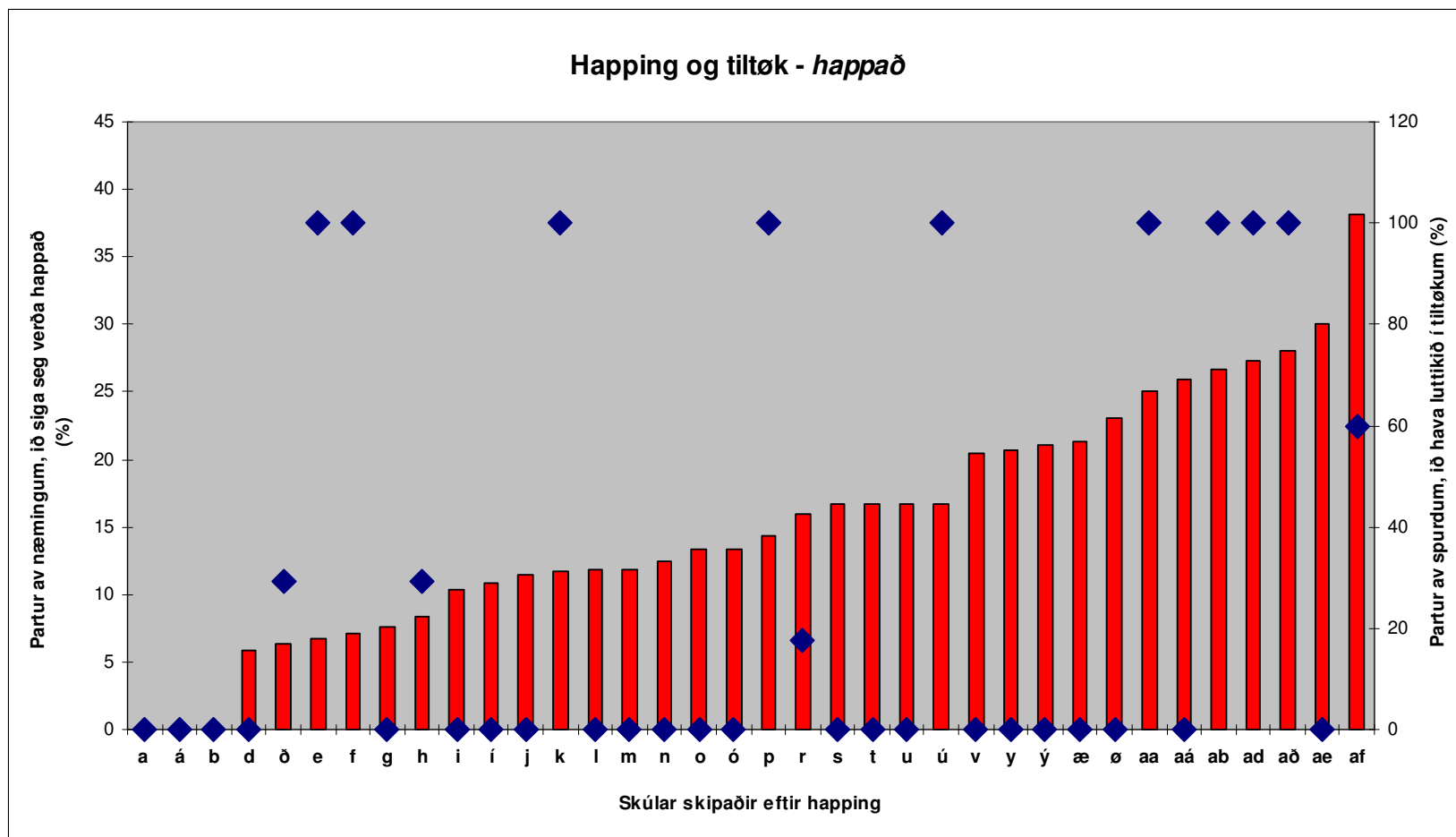
Úrslitið av hesum partinum av kanninginini hava vit sett upp í myndirnar 32 og 33. Mynd 32 vísir lutfalsliga partin av næmingunum á skúlunum, ið siga seg *verða happað* í mun til lutfalsliga partin av teimum, sum hava luttikið í tiltøkum at tálma happing. Mynd 33 vísir sama býlæt, einans fyri tey, sum siga seg *hava happað*.

Viðmerkjast skal, at vit vita ikki, hvussu útgangsstøðið hjá skúlunum var undan tiltøkunum. Kanska var lutfalsligi parturin av næmingum, ið siga seg verða happað ella hava happað hægri enn tað, vit síggja á myndunum. Hugsast kann eisini, at skúlarnir hava sett tiltøk í verk, júst tí teir hava havt serligar trupulleikar við happing. Vit vita heldur ikki nóg neyvt, hvussu tiltøkini hava verið skipað.

Sambært myndunum, vísir tað seg ikki at vera nakað beinleiðis samband ímillum tal av næmingum, sum siga seg verða happað ella hava happað og lutfalsliga partin av teimum, ið hava luttikið í tiltøkum móttvegis happing, soleiðis at skilja, at færri næmingar verða happaðir ella hava happað á teimum skúlunum, ið hava havt átøk móttvegis happing. Vit síggja á myndunum dømi um skúlar við høgum og lágum happingartítleika, har allir næmingarnir (100%), sum hava luttikið í hesi kanning, hava verið við í einum ella øðrum átaki móttvegis happing. Vit síggja eisini dømi um skúlar, ið eingi tiltøk hava havt og kortini er lutfalsliga parturin av næmingunum, ið siga seg verða happað ella hava happað í lægra endanum av stiganum.

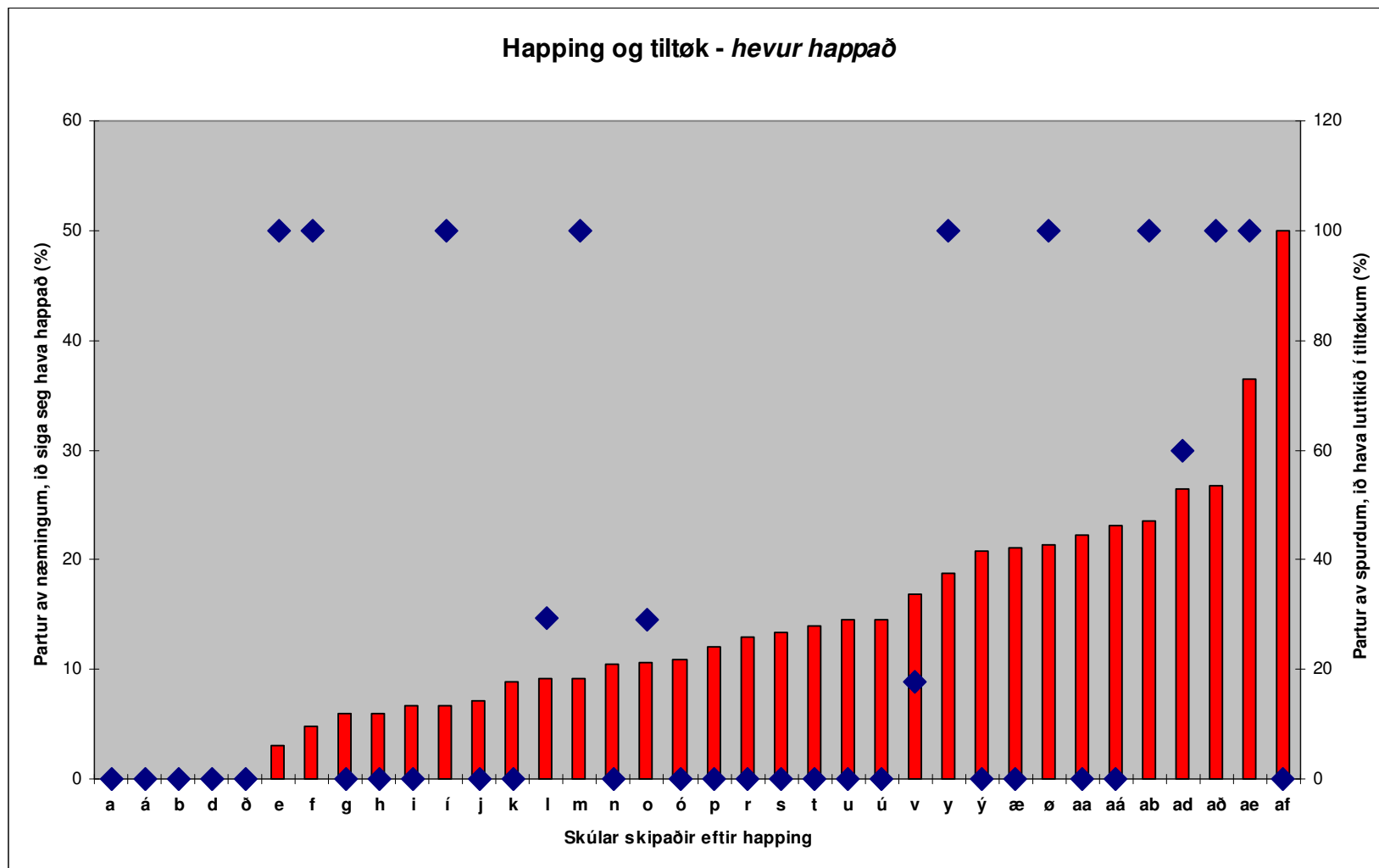

Mynd 32

Mynd 33

7 Samanberingar við støðuna uttanlands

Tað hava ikki verið gjørdar nakrar so umfatandi kanningar av happing í fólkaskúlanum í Føroyum áður. Tí er tað natúrligt at samanbera hesa kanning við kanningar av sama slagi aðrastaðni. Tað, at henda kanning er grundað á Olweus kanningarháttin, ger tað eisini møguligt at samanbera úrslitið í Føroyum við úrslitið í øðrum londum.

Í hesum partinum fara vit at samanbera við úrslitið frá *Health Behaviour in School-aged Children* (HBSC), ið er eitt granskingarsamstarv í virkisøkinum hjá WHO, har 41 lond samstarva. Tað verða gjørdar regluligar kanningar um børn/ung, vælferð, trivnað, heilsu og útbúgving. Viðmerkjast skal, at tøluni, vit samanbera við, eru frá 2002. Dátu verða savnað inn 4. hvørt ár. Nýggj tøl eru savnað inn í 2006, men ikki almannakunngjørd enn.

Talvurnar 34 og 35 vísa okkara støðu í mun til tey, sum verða happað og tey, ið hava happað. Mannagongdin er, at eitt miðaltal verður roknað fyri ávikavist gentur og dreingir fyri hvørt landið sær. Síðani verða tey ymsu londini skipað eftir hesum miðaltali. Grundarlagið fyri miðaltølini í Føroyum, eru sum tilskilað í dáturapportini(sí, ískoyti).

Sum vit síggja á myndunum, liggja Føroyar sum heild í ovara endanum, tá talan er um tey, sum siga seg verða happað. Í mun til tey, ið hava happað liggja vit í ovara endanum fyri tey 11 og 13 ára gomlu, men í meðal fyri tey 15 ára gomlu.

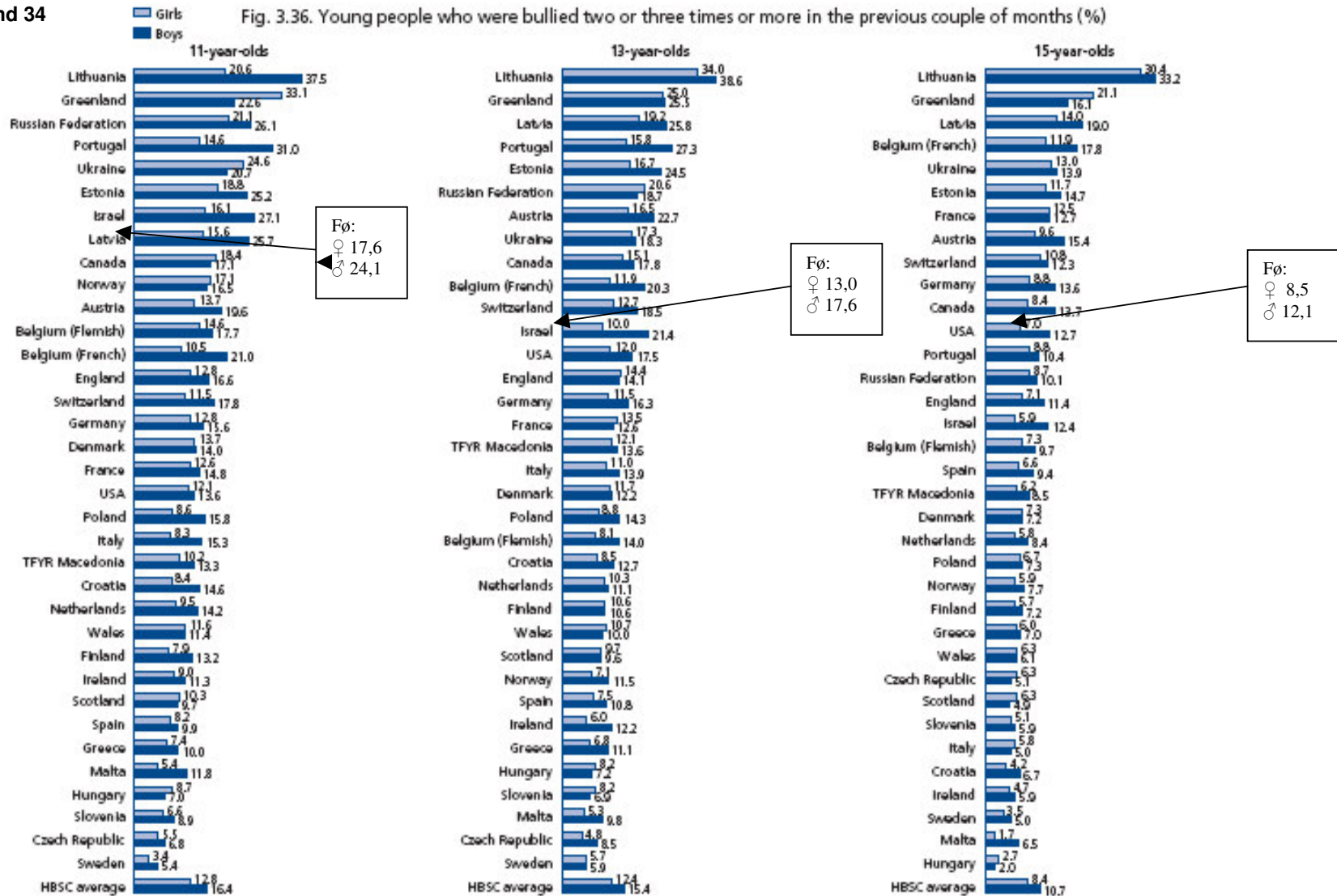
Tó er geografiski munurin av happingartítteleikanum stórur. Ilt er at siga, hvaðani munurin stavar. Hugsast kann, at tað er ymiskt, hvussu samfeløg/lond reagera mótvegis happing umframt at fyrbrigdið *happing* verður tulkað ymist. Tískil eiga vit at tulka munirnir við varsemi.¹⁴ Kortini vísir kanningin hjá HBSC, at happing er eitt fyrbrigdi, sum breiðir seg út í nógvum ymiskum mentanum og londum.

Til dømis síggja vit á myndunum, at tá talan er um tey, ið hava happað, liggur Litavia ovast fyri allar aldursbólkar. Vit síggja eisini, at tá talan er um tey, sum siga seg verða happað, liggja Grønland og Litavia ovast. Hinvegin liggur Svøríki niðarlaga í øllum aldursbólkunum. Í Svøríki hava tey lóggivið mótvegis happing og hugsast kann, at lógarforboðið er ein orsök til støðuna hjá Svøríki í mun til hini londini.

¹⁴ Sí eisini, Craig & Harel (2004: 134), sum vísa á, at orðið happing kann vera trupult at umseta til summi mál.

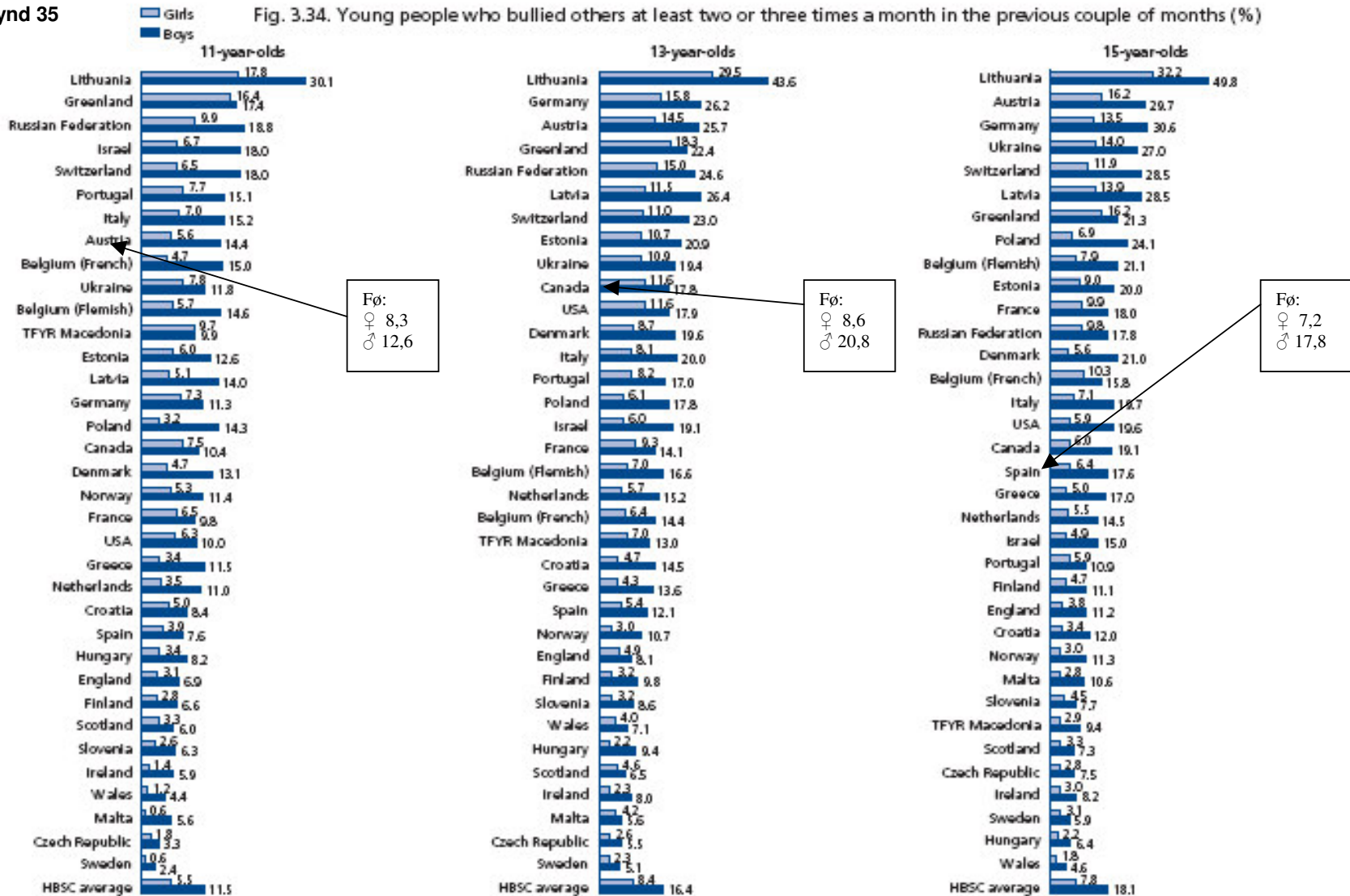
Mynd 34

Mynd 35

Fig. 3.34. Young people who bullied others at least two or three times a month in the previous couple of months (%)

8 Niðurstøða og tilráðingar

8.1 Niðurstøða

Í hesi kanning hava vit viðgjørt spurningin um, *hvussu umfatandi happing er í føroyska fólkaskúlanum, og hvat eyðkennir happingina*. Við einum svarprosentu upp á 88% og einum prosentbýti millum flokkar, kyn og øki, ið samsvarar væl við veruliga býtið, er tað innkomna tilfarið eitt haldgott grundarlag fyri at lýsa, hvussu umfatandi happing er í føroyska fólkaskúlanum og hvat eyðkennir hana.

Vit hava staðfest, at happingarmynstrið og happingartítleikin í Føroyum sum heild líkist tí í øðrum londum. Kanningin vísir, at dreingir í størri mun enn gentur eru partar av happing, og at happing millum skúlanæmingar minskar við aldrinum. Harumframt hava vit eisini staðfest, at greiður samanhangur er ímillum mistrivnað og happing, og at happingin í høvuðsheitum fer fram í flokshølinum, í gongini og í skúlagarðinum.

Kanningin bendir á, at eingin greiður samanhangur er ímillum skúla- og flokksstødd og happing. Samanhangurin millum tal av næmingum fyri hvønn lærara og happing er óvæntaður. Kanning vísir, at happingartítleikin er hægri, jú færri næmingar eru fyri hvønn lærara. Hesin samanhangur peikar á, at happing er eitt fløkt fyrbrigdi, sum ikki einans kann avmarkast til skúlaumhvørvið.

Somuleiðis vísir kanningin, at tað ikki er ein greiður samanhangur millum, hvussu umfatandi happingin er á teimum einstøku skúlunum og tey tiltøk, sum skúlarnir hava sett í verk fyri at tálma happing. Ein veikleiki her er, at vit ikki vita frammanundan, hvussu støðið var undan átøkunum, og tískil kunnu vit ikki siga, um happingin er minkandi.

Vit hava nýtt kanningarháttin hjá Olweus, sum er nógv royndur og nýttur í fleiri londum. Fyrimunurin við at nýta henda háttin er, at vit fáa identifiserað, um tað eru øki ella viðurskifti, ið eiga at verða kannað gjøllari, og at vit kunnu gera samanberingar yvir tíð og stað.

Í kanningini hava vit gjørt samanberingar við kanningarúrslit hjá HBSC. Vit síggja, at Føroyar sum heild, samanborið við onnur lond, liggja í ovara endanum, tá talan er um happingartítleika.

8.2 Tílráðingar

Tílráðingarnar taka stóði í teimum royndum og fatanum, ið næmingarnir í hesi kanning hava givið til kennar umframt í øðrum kanningum, ið lýsa happing og tað, sum eyðkennir fyrbrigdið.

Kanningin vísir ikki ein greiðan samanhag millum, hvussu umfatandi happingin er á teimum einstøku skúlunum og tey tiltøk, sum skúlnir hava sett í verk fyri at tálma happing. Happing er eitt fløkt fyrbrigdi, har nógvir aktørar eru við og ikki einans avmarkað til skúlaumhvørvið. Skúlaumhvørvið er partur av einum nógv størri mynstri, har samfelagið rundanum eisini hevur stóra ávirkan á viðurskiftini í skúlanum. Tað kann tí tykjast torført at finna tí røttu loysnina at tálma happing og er tað ikki óhugsandi, at átøk móttvegis happing í einum skúlaflokki eisini smitta av uppá aðrar aktørar í umhvørvinum. Fyri at fáa eina betri fatan av, hvørja ávirkan møgulig átøk hava, er tørvur á neyvari upplýsingum um tey tiltøk, sum skúlar hava sett í verk, og hví skúlnir hava valt viðkomandi leist.

Vit hava í hesi kanning samanborið við tøl frá HBSC-samtakinum – *Health Behaviour in School-aged Children* - sum er eitt granskingarsamstarv undir WHO. HBSC-kanningarnar hava til endamáls at kanna og upplýsa um heilsu, vælferð og útbúgving hjá børnum og ungdómum. Hetta fyri at eggja myndugleikum og altjóða felagskapum at hava eftirlit við heilsustøðuni hjá børnum og ungum. Føroyar eru, lutvíst, longu við í teimum stóru frágreiðingunum frá hesum, um tær sonevndu ESPAD-kanningarnar - *European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*. Hesar hava verið samskipaðar í Evropa síðan 1993 og hava til endamáls at lýsa rúsnýtslu hjá skúlaungdómi. Fyri at arbeiða meiri miðvíst við happing og teimum trupulleikum, sum standast av henni, og heilsustøðuni hjá okkara børnum og ungdómi, er tørvur á luttøku í altjóða granskingarsamstarvi. Tí áttu vit at luttikið í HBSC-granskingarsamstarvinum. Eitt nú gjørdist Grønland partur av hesum samstarvinum í byrjanini av 1990 árunum. Í HBSC eru granskarar við ymiskari fakligari bakgrund úr Evropa og Norður Amerika. Luttøka í altjóða granskingarfora sum hesum gevur okkum møguleika at samskipta, samanbera úrslit og ognar okkum nýggjastu vitan um fyrbrigdið happing og heilsustøðuna hjá okkara børnum og ungdómi. Á henda hátt verður arbeiðið við happing, og hvussu vit tálma henni meira miðvíst og við framtíðini í huga.

9 Keldulisti

Boolsen, Merete Watt (2004). *Fra spørgeskema til statistisk analyse*. Genvej til pålidelige og gyldige analyser på et samfundsvidenskabeligt grundlag. København: C.A. Reitzel.

Boysen, Marit and Bru, Edvin (1999). *Small Classes, Small Problems? A Study of Peer Harassment, Emotional Problems and Student Perception of Social Support at School in Small and Large Classes*. *School Psychology International*, Vol. 20(4), pp. 338-351. London, Thousand Oaks, Ca and New Dehli: Sage Publications.

Craig, Wendy M. and Harel, Yossi (2004). "Bullying, physical fighting and victimization." Currie C. et al (eds.) *Young People's Health in Context: international report from the HBSC 2001/02 survey*. WHO Policy Series: Health policy for children and adolescents Issue 4, pp. 133-144. WHO Regional Office for Europe, Copenhagen.

Halse, John Aasted et al (2001). *AMOR, Antimobberåd*. Artikelsamling om udstødelse blant skolebørn. Valby: Børns Vilkår's Forlag.

Hareide, Dag (2004). "En kritisk beretning om 'Den store nordiske mobbekrigen'." *Skolepsykologi. Tidsskrift for pedagogisk-psykologisk tjeneste*, nr. 6 –2004, årgang 39.

Höistad, Gunnar (1999). *Mobning - forebyggelse og løsninger*. Værløse: Billesø & Baltzer.

Kjølbro, Turið (2005). "Lærarar hava skyldu at taka happing í álvara." *Skúlablaðið*, 5/2005, pp. 16-25.

Olweus Dan (2005). *Spørreskjema om mobbing til elever*.

Olweus Dan (2001). General Information about the Revised Olweus Bully/Victim Questionnaire, PC Program, and Teacher Handbook.

Olweus Dan (2000). Instruksjoner ved administrering av Olweus' spørreskema om mobbing til elever på lavere og høyere klassetrinn (KLTR 3-9).

Olweus, Dan (2000). *Mobning i skolen*. København: Hans Reitzels Forlag.

Petersen, Jógvan Jón, Dam, Jan Christian, Poulsen, Harriet (2002). *Happing*. Próvtøkuverkætlan í námsfrøði, sálarfrøði og serlestri 4 L. Føroya Læraraskúli februar 2002.

Ráðleggingarnevnd Fólkaskúlans (1996). *Álit um nýggja fólkaskúlalóg*. Landsskúlafyrisingin.

10 Ískoyti

10.1 Spurnablað

Spurnablað til næmingar um happing

Skúli:

Flokkur(við tali og bókstavi, t.d. 6B)..... Dagfesting.....

Set eisini kross í rútnar niðanfyri við flokkin, tú gongur í, og hvussu flokkurin eitur (A ella B ella C o.s.fr.).

	3	4	5	6	7	8	9	10
<u>Floksstig:</u>	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	A	B	C	D	E	F
<u>Floksbókstavur:</u>	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Í hesum hefti eru fleiri spurningar um vinmenn og vinkonur, um hvussu tú trívist í skúlanum og um happing. Hvør spurningur hevur fleiri svarmøguleikar, sum hava rútt frammanfyri.

1.	Hvussu dámar tær í skúlanum?	☐ Sera illa ☐ Illa ☐ Hvørki væl ella illa ☐ Væl ☐ Sera væl
----	------------------------------	---

Tú svarar spurninginum við at seta ein týðuligan kross í rúttin fyri tað svarið, sum hóskar best til tín. Um tær dámar sera illa í skúlanum, setur tú kross við rúttin, har tað stendur “sera illa”. Um tær dámar sera væl í skúlanum, setur tú kross við rúttin framman fyri “sera væl” o.s. fr. Tú skalt einans seta kross í ein rútt. Royn at seta krossin innan fyri rúttin.

Set nú kross í rúttin við svarið, sum hóskar best til tín:

Um tú setur kross í skeivan rútt skalt tú broyta svarið soleiðis: Tú litar rúttin svartan, so at hann sær soleiðis út . Síðani setur tú kross í rættan rútt, har sum tú vilt, at svarið skal vera.

Tú skal ikki skriva navnið hjá tær á hetta heftið. Tí eingin skal vita, at tað er tú, sum hevur svarað. Men tað er týðningarmikið, at tú svarar júst soleiðis, sum tað er. Onkuntíð kann tað sjálvandi vera torført at vera vís/ur í, hvussu okkurt er, og hvussu tú skalt svara. Tá mást tú bara svara soleiðis, sum tú heldur ella meinar, at tað er. Tú kanst rætta hondina upp, um tú hevur nakað at spyrja um.

Flestu spurningarnir í hesum hefti spyrja um, hvussu tú hevur havt tað teir seinastu mánaðirnar, t.v.s. frá tí at skúlin byrjaði eftir jólaferiuna og til nú. Tað er altso ikki bara spurningur um, hvussu tú hevur tað júst nú.

2.	Ert tú genta ella drongur?	☐ Genta ☐ Drongur
----	----------------------------	--

3.	Hvussu nógvar góðar vinmenn/vinkonur, hefur tú í tínum flokki?	☐ Eg havi onga/n góðan vinmann/vinkonu í flokkinum ☐ Eg havi 1 góða/n vinmann/vinkonu í flokkinum ☐ Eg havi 2 ella 3 góðar vinmenn/vinkonur í flokkinum ☐ Eg havi 4 ella 5 góðar vinmenn/vinkonur í flokkinum ☐ Eg havi 6 ella fleiri góðar vinmenn /vinkonur í flokkinum
----	--	--

Um at verða happað/ur

Vit skulu nú halda fram við spurningum um happing. Fyrst skulu vit greiða frá orðinum happing soleiðis, at tú veitst, hvørjum tú skalt svara. Vit siga, at ein næmingur verður happaður, tá ein annar næmingur ella fleiri aðrir næmingar:

- siga okkurt óreint ella ljótt við hann/hana, gera gjøldur burtur úr honum/henni ella nýta illavorðin og særandi eyknevni
- leypa hann/hana um ella halda hann/hana uttan fyri vinaflokkin við vilja
- sláa, sparka, royta, skumpa ella steingja hann/hana inni
- lúgva ella slatra okkurt ósatt um hann/hana ella senda ljót sms boð og royna at fáa onnur til ikki at dáma hann/hana
- og annað tílíkt

Tá ein verður happað/ur, endurtaka hesar hendingar seg fleiri ferðir, og tað er torført fyri tann happaða at verja seg. Um ein næmingur verður argaður fleiri ferðir á ein óreinan og særandi hátt, so er talan um happing.

Tað er ikki happing, um onkur verður argað/ur á ein skemtiligan og vinarligan hátt. Tað er heldur ikki talan um happing, tá tveir næmingar, sum eru umleið eins sterkir berjast ella klandrast.

4.	Hvussu ofta ert tú happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar?	☐ eg eri ikki vorðin happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
----	--	--

Hevur tú verið happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar á ein ella fleiri av hesum mátunum?

Vinarliga svara øllum spurningunum.

5.	Aðrir næmingar hava flent eftir mær, kallað meg okkurt ljótt ella argað meg á ein óreinan og særandi hátt.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
6.	Aðrir næmingar hava við vilja hildið meg uttanfyri, stongt meg úti úr vinaflokkinum ella heilt lopið meg um.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
7.	Eg eri sligin, sparkað/ur, roytt/ur, skumpað/ur ella stongd/ur inni.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
8.	Aðrir næmingar hava logið og slatrað okkurt ósatt um meg og roynt at fáa onnur til ikki at dáma meg.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
9.	Pengar ella onnur ting eru tikin frá mær ella oyðiløgd.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna

10.	Aðrir næmingar hava hótt ella tvungið meg til at gera ymiskt, sum eg ikki hevði viljað gjørt.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
11.	Aðrir næmingar hava happað meg, tí eg havi øðrvísi húðalit, ella av tí, at eg komið aðrastaðni frá.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
12.	Aðrir næmingar hava happað meg við fúlum orðum ella grovum teknum.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
12 a	Aðrir næmingar hava happað meg við ótespiligum ella særandi boðum, samrøðum ella øðrum við fartelesfonini ella á internetinum.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
12 b	Um tú er happað/ur við fartelesfonini ella á internetinum, á hvønn hátt er hetta farið fram?	☐ bara við fartelesfonini ☐ bara á internetinum ☐ bæði við fartelesfonini og á internetinum
13.	Eg eri happað/ur á annan hátt.	☐ tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið 1 ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna

14.	Í hvörjum flokki ganga næmingarnir, sum happa teg?	☐ eg eri ekki happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ ganga í mínum flokki ☐ ganga í einum øðrum flokki, men á sama floksstigi (parallellflokki) ☐ ganga í hægri flokki ☐ ganga í lægri flokki ☐ ganga í ymiskum flokkum
15.	Ert tú happað/ur av <u>dreingjum</u> ella <u>gentum</u> ?	☐ eg eri ekki happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ mest av einari gentu ☐ av fleiri gentum ☐ mest av einum drongi ☐ av fleiri dreingjum ☐ av bæði gentum og dreingjum
16.	Hvussu <u>nógvir næmingar</u> happa teg vanliga?	☐ eg eri ekki happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ mest av einum næmingi ☐ av einum bólki við 2-3 næmingum ☐ av einum bólki við 4-9 næmingum ☐ av einum bólki við fleiri enn 9 næmingum ☐ av ymiskum næmingum ella bólkum av næmingum
17.	<u>Hvussu leingi</u> ert tú happað/ur?	☐ eg eri ekki happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ tað vardi í eina ella tvær vikur ☐ tað vardi umleið ein mánað ☐ tað vardi umleið eitt hálv ár ☐ tað vardi umleið eitt ár ☐ tað hevur vart í fleiri ár
18.	Hvar ert tú happað/ur?	☐ Eg eri ekki happað/ur seinastu mánaðirnar (<i>um tú setur kross við henda rú, far so víðari til spurning 19</i>). ☐ Eg eri happað/ur á einum ella fleiri støðum seinastu mánaðirnar (<i>halt fram niðanfyri</i>).

Ert tú happað/ur seinastu mánaðirnar halt so fram her.

Ert tú happað/ur:

18a.	Í skúlagarðinum (í fríkorterinum)?	☐ Nei ☐ ja
18b.	Í gongini?	☐ nei ☐ ja
18c.	Í flokshølinum í tímunum?	☐ nei ☐ ja
18d.	Í flokshølinum (meðan ongin undirvísing var)?	☐ nei ☐ ja
18e.	Á vesinum?	☐ nei ☐ ja
18f.	Í fimleikahøllini ella í skiftirúminum/brúsurúminum?	☐ nei ☐ ja
18g.	Á veg til og úr skúla?	☐ nei ☐ ja
18h.	Á bussplássinum?	☐ nei ☐ ja
18i.	Í bussinum/skúlabussinum?	☐ nei ☐ ja
18j.	Á øðrum staði í skúlanum?	☐ nei ☐ ja, skriva hvar: _____
19.	Hevur tú <u>sagt fyri nøkrum</u> , at tú ert happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar?	☐ eg eri ikki happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar (<i>um tú setir kross við henda rútt, kanst tú fara víðari til spurning 20</i>) ☐ eg eri happað/ur, men <u>eg havi ikki sagt nøkrum tað</u> (<i>um tú setir kross við henda rútt, kanst tú fara víðari til spurning 20</i>) ☐ eg eri happað/ur, og <u>eg havi sagt tað við onkran</u> (<i>halt fram niðanfyri</i>)

19a.	Hevur tú sagt, at tú ert happað/ur við: flokslæraran?	☐ nei ☐ ja
19b.	onkran annan vaksnan í skúlanum (t.d. ein annan lærara, skúlastjóra, heilsusystir, pedellin, ella sálarfrøðingin)?	☐ nei ☐ ja
19c.	onkran vaksnan heima?	☐ nei ☐ ja
19d.	ein beiggja ella eina systur?	☐ nei ☐ ja
19e.	ein vinmann ella vinkonu?	☐ nei ☐ ja
19f.	onkran annan?	☐ nei ☐ ja, skriva so hvønn: _____
20.	Hvussu ofta royna lærararnir ella onnur vaksin í skúlanum at gera okkurt fyri at steðga, at ein næmingur verður happaður í skúlanum?	☐ næstan ongantíð ☐ sjáldan ☐ av og á ☐ ofta ☐ næstan altíð
21.	Hvussu ofta royna aðrir næmingar at gera okkurt fyri at steðga, at ein næmingur verður happaður í skúlanum?	☐ næstan ongantíð ☐ sjáldan ☐ av og á ☐ ofta ☐ næstan altíð
22.	Hevur nakar av teimum vaksnu heima tosað við skúlan fyri at fáa enda á, at tú verður happað/ur í skúlanum?	☐ eg eri ikki happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ nei, tey hava ikki tosað við skúlan ☐ ja, tey hava tosað við skúlan eina ferð ☐ ja, tey hava tosað við skúlan fleiri ferðir

23.	Tá tú sært, at ein næmingur á tínum aldri verður happaður í skúlanum, <u>hvat kennir og hugsar tú tá?</u>	☐ tað er júst tað, sum hann/hon hevur uppiborið ☐ eg kenni onki serligt ☐ eg taki eitt sindur synd í honum/henni ☐ eg taki synd í honum/henni og vil fegin hjálpa honum/henni
-----	---	--

Um at happa aðrar næmingar

24.	Hvussu ofta hevur tú verið við til at happa annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?	☐ Eg havi ikki happað annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
25.	Eg havi gjørt gjøldur burturúr øðrum næmingi/næmingum, kallað hann ymiskt ljótt ella argað hann á ein óreinan og særandi hátt.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
26.	Eg havi við vilja hildið annan næming uttanfyri, stongt hann/hana uttan fyri vinaflokkinn ella lopið hann/hana um.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
27.	Eg havi sligið, sparkað, roytt, skumpað hann/hana ella stongt hann/hana inni.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
28.	Eg havi slatrað okkurt ósatt um hann/hana og roynt at fingið onnur til ikki at dáma hann/hana.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
29.	Eg havi tikið pengar ella okkurt annað frá honum/henni ella oyðilagt ymiskt fyri hann/hana.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð

		☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
30.	Eg havi hótt ella noytt hann/hana at gera ymiskt hann/hon ikki vildi gera.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
31.	Eg havi happað hann/hana, tí hann/hon hevur øðrvísi húðalit ella kemur aðrastaðni frá.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
32.	Eg havi happað hann/hana við fúlum orðum ella grovum teknum.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna

32 a	Eg havi happað hann/hana við ótespiligum ella særandi boðum, samrøðum ella øðrum við fartelesonini ella á internetinum.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna
32 b	Um tú hevur happað aðrar næmingar við fartelesonini ella á internetinum, á hvønn hátt er hetta farið fram?	☐ bara við fartelesonini ☐ bara á internetinum ☐ bæði við fartelesonini og á internetinum

33.	Eg havi happað hann/hana á annan hátt.	☐ tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar ☐ er ikki hent mær seinastu mánaðirnar ☐ bert eina ferð ☐ 2 ella 3 ferðir um mánaðin ☐ umleið eina ferð um vikuna ☐ fleiri ferðir um vikuna Skriva so á hvønn hátt: _____
34.	Hevur flokslærarin ella onkur av hinum lærarunum tosað við teg um, at tú hevur happað aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?	☐ eg havi ikki happað aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ nei, teir hava ikki tosað við meg um tað ☐ ja, teir hava tosað við meg um tað eina ferð ☐ ja, teir hava tosað við meg um tað fleiri ferðir
35.	Hevur nakar av teimum vaksnu heima tosað við teg um, at tú hevur happað aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?	☐ eg havi ikki happað aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar ☐ nei, tey hava ikki tosað við meg um tað ☐ ja, tey hava tosað við meg um tað eina ferð ☐ ja, tey hava tosað við meg um tað fleiri ferðir
36.	Kundi tú hugsað tær at verið við til at happa ein næming, sum tær ikki dámar?	☐ ja ☐ ja, møguliga ☐ eg veit ikki ☐ nei, eg haldi ikki ☐ nei ☐ nei, als ikki
37.	Hvussu bert tú teg vanliga at, um tú sært ella finnur útav, at ein næmingur á aldur við teg verður happaður av øðrum næmingum?	☐ eg havi ongantíð lagt merki til, at næmingar á mínum aldri eru happað ☐ eg eri sjálv/ur við til happingina ☐ eg happi ikki, men haldi, at tað er í lagi at happa ☐ eg bara hyggi at, hvat hendir ☐ eg happi ikki, men eg haldi, at eg skuldi roynt at hjálpt tí happaða næminginum ☐ eg royni at hjálpa tí happaða næminginum á ein ella annan hátt

38.	Hvussu ofta kennir tú teg bangna/n fyri at verða happað/happaður av øðrum næmingum í skúlanum?	☐ ongantíð ☐ sjáldan ☐ av og á ☐ nokk so ofta ☐ ofta ☐ sera ofta
39.	Hvussu nógv heldur tú, at flokslærarin hevur gjørt fyri at fyrbygja happing í flokkinum seinastu mánaðirnar, sum heild?	☐ lítið og onki ☐ nokk so lítið ☐ eitt sindur ☐ nokk so nógv ☐ nógv

Takk fyri hjálpina!

Copyright: Dan Olweus, 1996 – 2005

10.2 Til álitisfólkið

Hetta er ein spurnakanning viðvíkjandi happing á føroysku skúlunum. Kanningin skal fremjast millum allar 5., 7. og 9. flokkarnar í Føroyum, um leið 2.000 – 2.500 næmingar.

Endamálið við spurnakanningini er at staðfesta, hvussu umfatandi happing er og hvat eyðkennir happing í føroysku skúlunum. Kanningin miðar ímóti at vísa á:

- Hvussu nógv happa
- Hvat halda føroysk skúlabørn um happing
- Hvussu nógv verða happað
- Hvør happar
- Hvussu verður happað
- Hvar happingin fer fram
- Um tey hava tosað við nakran um tað
- Hvat halda næmingar, at skúlin, lærarar, næmingar og foreldur gera við happingartrupulleikan

Tað er sera týðningarmikið, at álitisfólkið lesur spurnablaðið væl ígjøgnum, soleiðis at hann/hon kennir spurningarnar og kann hjálpa næmingum, sum ivast í, hvat teir merkja. Álitisfólkið skal eisini seta seg væl inní, hvussu spurnakanningin fer fram á skúlunum. Greitt verður frá tí niðanfyri.

Reglur viðvíkjandi fyriskipan av spurnakanningini

Luttøka í spurnakanningini eigur at verða sjálvboðin. Um ein næmingur ikki ynskir at vera við í kanningini kann hann ella hon lata spurnablaðið ósvarað innaftur. Næmingar skulu ikki rýma úr flokshølinum, fyrr enn øll hava svarað spurnablaðnum. Verður ein næmingur liðugur fyri tíðina, kann hann gera skúlaarbeiði ella okkurt tílíkt, meðan bíðað verður.

Um nakrir fáir næmingar nýta longri tíð enn aðrir orsakað av lesi/talutrupulleikum, kann álitisfólkið biðja hinar næmingarnar fara í fríkorter, meðan hesir næmingar svara spurnablaðnum liðugt. Um nógvir næmingar hava lesi/talutrupulleikar kunna 5. og 7. floks næmingar við lesi/talutrupulleikum svara spurnablaðnum saman á øðrum staði ella aðra tíð.

Eru tríggir ella fleiri næmingar burtur, tá kanningin skal fara fram, kann hon verða útsett ella gjøgnumførast við burturstøddu næmingunum nakrar dagar seinni.

Álitisfólkið skal helst ikki ganga runt í flokkinum, tí hetta kann skiljast, sum at hann/hon roynir at hyggja eftir, hvat næmingarnir svara. Men um einstakir næmingar hava trupulleikar við at útfylla spurnablaðið, skal álitisfólkið sjálvandi geva neyðuga hjálp.

Álitisfólkið hefur ábyrgdina av:

- At næmingarnir sita so langt frá hvørjum øðrum, at teir ikki síggja í hjá hvørjum øðrum
- At steðga øllum, sum kann órógva flokkin
- At hjálpa næmingunum, sum boða frá, at teir hava hjálp fyrir neyðini
- At tryggja, at næmingarnir seta kross í rútnar
- At kanningin verður gjøgnumförd í einum og ikki avbrotin (skuldi ikki tikið meira enn ein skúlatíma).

Framferðarháttur í samband við fyriskipan av spurnakanning í flokkinum

- 1) Álitisfólkið biður fyrst næmingarnar um at útfylla fyrstu síðu av spurnablaðnum, t.v.s. navn á skúla, flokkur og dagfesting. Álitisfólkið skal vísa við at skriva á talvuna, hvussu hetta skal gerast, og hvussu krossar skulu setast í rútnar fyrir flokk og floksstig.
- 2) Álitisfólkið sigur, hvat endamálið er við kanninginini.
- 3) Endamálið er at savna upplýsingar frá næmingunum um happing á skúlanum fyrir at gera skúlaumhvørvið so trygt og gott sum gjørligt.
- 4) At eggja næmingunum til at taka uppgávuna í álvara og svara spurningunum ærliga.
- 5) Síðani lesur álitisfólkið fylgjandi tekst og svarmøguleikar fyrir næmingunum

“so lesi eg úr mínum hefti og tit fylgja við”

Í hesum hefti eru nógvir spurningar um vinir og vinkonur, um hvussu tú trívist á skúlanum og um happing. Hvør spurningur hefur fleiri svarmøguleikar, sum hava rútt frammanfyri.

Til dømis:

1.	Hvussu dámar tær á skúlanum?	☐ Sera illa ☐ Illa ☐ Hvørki væl ella illa ☐ Væl ☐ Sera væl
----	------------------------------	---

Tú svarar spurninginum við at seta ein týðuligan kross í rútin fyrir tað svarið, sum hóskar best til tín. Um tær dámar sera illa á skúlanum, setur tú kross við rútin har tað stendur “sera illa”. Um tær dámar sera væl á skúlanum, setur tú kross við rútin framman fyrir “sera væl” o.s. fr. Tú skalt einans seta kross í ein rútt. Royn at seta krossin innan fyrir rútin.

Set nú kross í rútin við svarið, sum hóskar best til tín:

Um tú setur kross í skeivan rútt, skalt tú broyta títt svar soleiðis: Tú litar rútin svartan, so at hann sær soleiðis út ■ . Síðani setur tú kross í rætta rútt, har, sum tú vilt, at svarið skal vera.

Tú skal ikki seta títt navn á hetta hefti. Tí eingin skal vita, at tað er tú, sum hevur svarað. Men tað er týðningarmikið, at tú svarar júst soleiðis, sum tað er. Onkuntíð kann tað sjálvandi vera torført at vera vís/ur í, hvussu okkurt er, og hvat tú skalt svara. Tá mást tú bara svara soleiðis, sum tú heldur ella meinir, at tað er. Tú kanst rætta hondina upp, um tú hevur nakað at spyrja um.

Flestu spurningarnir í hesum hefti spyrja um, hvussu tú hevur havt tað teir seinastu mánaðirnar, t.v.s. frá tí at skúlin byrjaði eftir summerferiuna/jólaferiuna og til nú. Tað er alto ikki bara spurningur um, hvussu tú hevur tað júst nú.

2.	Ert tú genta ella drongur	☐ genta ☐ drongur
3.	Hvussu nógvur góðar vinir/vinkonur hevur tú í tínum flokki?	☐ Eg havi ongan góðan vin/vinkonu í flokkinum ☐ Eg havi 1 góðan vin/vinkonu í flokkinum ☐ Eg havi 2 ella 3 góðar vinir/vinkonur í flokkinum ☐ Eg havi 4 ella 5 góðar vinir/vinkonur í flokkinum ☐ Eg havi 6 ella fleiri góðar vinir /vinkonur í flokkinum.

Um tað at verða happað/ur

Vit skulu nú halda fram við spurningum um happing. Fyrst skulu vit lýsa ella greiða frá orðinum happing soleiðis, at tú veitst, hvørjum tú skalt svara. Vit siga, at ein næmingur verður happað/ur, tá ein annar næmingur ella fleiri aðrir næmingar

- Siga okkurt ónt ella keðiligt við hann ella hana, gera gjøldur burtur úr honum/henni ella nýta ljót og særandi kelinøvn
- Ganga uttan um hann/hana heilt ella steingja hann/hana úti frá vinaflokkinum við vilja
- Sláa, sparka, royta, skumpa ella steingja hann/hana inni
- Lúgva ella slatra okkurt ósatt um hann/hana ella senda keðilig boð og royna at fáa onnur til ikki at dáma hann/hana
- Og annað tílíkt.

Tá ein verður happaður, endurtaka hesar hendingar seg fleiri ferðir, og tað er torført fyri tann happaða at verja seg. Um ein næmingur verður argaður fleiri ferðir á ein keðiligan og særandi hátt, so er talan um happing.

Tað er ikki happing um onkur verður argaður á ein skemtiligan og vinarligan hátt. Tað er heldur ikki talan um happing, tá tveir næmingar, sum eru umleið eins sterkir berjast ella klandrast.

Hava øll skilt, hvat vit meina við orðið happing?

Um onkur spyr, hvat happing merkir, kann álitisfólkið greina hugtakið nærri og møguliga nevna okkurt dømi. Men tað er týðningarmikið, at álitisfólkið skilir væl allýsingina, sum varð nýtt omanfyri, sum bygd á triggjar treytir. Happing snýr seg um:

1. Negativa, ringa atferð sum
2. endurtekur seg ferð eftir ferð
3. millum persónar, sum ikki eru javnsettir, tá tað kemur til vald og styrki, har offrið tí hevur trupult við at verja seg.

Tað kann vera serliga trupult hjá næmingunum at skilja millum argan, sum lutvíst er vinarlig og meinaleys (ikki happing) og óreina og særandi argan (=happing).

Síðani heldur álitisfólkið fram við at lesa allar spurningarnar við svarmøguleikum fyri næmingunum í 5. flokki, meðan næmingarnir í 7. og 9. flokki kunna halda fram einsamallir.

Tá næmingarnir eru lidnir at svara spurnabløðunum, samlar álitisfólkið spurnabløðini inn og koyrir tey í ein brævbjálva, sum verður eyðmerktur. Viðlagt í brævbjálvan verður skrásetingarblaðið, sum álitisfólkið fyllir út.

10.3 Spurnablað til skúlar

Skúli:

	Skúlaárið 2005/06	Skúlaárið 2006/07
Hevur skúlin sett nøkur tiltøk í verk til tess at basa happing millum skúla-næmingar tvey tey seinastu skúlaárin?		
Um ja, á hvørjum flokksstigum?		
Hvørji vóru hesi tiltøk (stutt lýsing)?		

Skúlarnir verða bidnir um at svara hesum spurningum og senda teir til janus@mmr.fo í seinasta lagi mikudagin 16. mai 2007.

10.4 Skriv til skúlar

Skriv til skúlarnar

Kanning av happing millum skúlanæmingar

Mentamálaráðið hevur tikið stig til at gera eina kanning av happing millum næmingar í fólkaskúlanum. Avtala er gjørd við Granskingardepilin fyri Økismenning um at taka sær av ítøkiligum fyriskipanini og eftirviðgerðini av kanningini.

Ætlanin er at gera kanningina í 5., 7. og 9. árgangi í øllum skúlum í landinum. Hetta verður gjørt til tess at fáa eina breiða luttøku, sum fatar um alt landið og sum kann tryggja, at kanningin verður álítandi.

Eisini er settur ein fylgibólkur við umboðum fyri Føroya Lærarafelag, Føroya Skúlaleiðarafelag, Felagið Heim og Skúli og Mentamálaráðið at fylgja við kanningararbeiðinum.

Kanningin er ein spurnarblaðskanning, og fólk frá Granskingardeplinum fara at standa fyri kanningini á einstøku skúlunum. Hetta arbeiðið fer at byrja í komandi viku t.e. í viku 10. og verður eftir ætlan liðugt fyri páskir. Endaliga úrslitið av kanningini verður eftir ætlan tøkt fyri summarfrítíðina í ár.

Starvsfólk frá Granskingardeplinum fara at seta seg í samband við skúlarnar, og heitt verður á skúlarnar um at vera teimum til hjálpar í sambandi við fremjingina av spurnarblaðskanningini.

Áðrenn ítøkiliga kanningin verður framd í einstøku flokkunum verða skúlarnir bidnir um at viðgera fyrbrigdið happing, serliga í teimum flokkum, sum verða kannaðir.

Skúlaleiðarin verður bidnir um at kunna lærarar og foreldur um kanningina frammanundan.

Vinarliga
Mentamálaráðið
Janus Jensen
undirvísingarleiðari

10.5 Skriv til skúlaleiðarar

Til skúlaleiðararnar

Í sambandi við at spurnarkanning um happing nú verður gjørd í 5., 7. og 9. flokkunum er tað av stórum týðningi, at foreldrini hjá hesum næmingum verða kunnað um hetta, áðrenn kanningin verður gjørd.

Tit verða vinarligast bidnir um at fáa hetta í lag.

Vinarliga

Mentamálaráðið
Janus Jensen, undirvísingarleiðari
Hoyvíksvegur 72
100 Tórshavn
Tlf: +298355043

10.6 Dáturapport

Øki	Tal	Í %	% Gildugar
Norðoyggjar	219	11.0	11.0
Norður Eysturoy	76	3.8	3.8
Suður Eysturoy	392	19.6	19.7
Streymoy annars	101	5.1	5.1
Suðurstreymoy	853	42.8	42.8
Vágar	90	4.5	4.5
Sandoy	71	3.6	3.6
Suðuroy	192	9.6	9.6
Vantar/ikki svarað	1	0.1	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1994 eindir av í alt 1995			

Floksstig	Tal	Í %	% Gildugar
5. flokkur	671	33.6	33.7
7. flokkur	681	34.1	34.2
9. flokkur	642	32.2	32.2
Vantar/ikki svarað	1	0.1	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1994 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?	Tal	Í %	% Gildugar
Genta	993	49.8	49.8
Drongur	1001	50.2	50.2
Vantar/ikki svarað	1	0.1	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1994 eindir av í alt 1995			

Hvussu ofta er tú happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar?

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg eri ikki vorðin happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar	1449	72.6	74.2
Bert eina ferð	201	10.1	10.3
2 ella 3 ferðir um mánaðin	140	7.0	7.2
Umleið 1 ferð um vikuna	84	4.2	4.3
Fleiri ferðir um vikuna	80	4.0	4.1
Vantar/ikki svarað	41	2.1	-
<hr/>			
Tilsamans 1954 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0
<hr/>			

Hvussu ofta hevur tú verið við til at happa annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar?

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	1341	67.2	68.8
Bert ein ferð	362	18.1	18.6
2 ella 3 ferðir um mánaðin	171	8.6	8.8
Umleið eina ferð um vikuna	50	2.5	2.6
Fleiri ferðir um vikuna	24	1.2	1.2
Vantar/ikki svarað	47	2.4	-
<hr/>			
Tilsamans 1948 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0
<hr/>			

Happað - samantalt

	Tal	Í %	% Gildugar
Ei happað	1650	82.7	84.4
Happað	304	15.2	15.6
Vantar/ikki svarað	41	2.1	-
<hr/>			
Tilsamans 1954 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0
<hr/>			

Hevur happað – samantalt	Tal	Í %	% Gildugar
Ei happað	1703	85.4	87.4
Havi happað	245	12.3	12.6
Vantar/ikki svarað	47	2.4	-
<hr/>			
Tilsamans	1995	100.0	100.0
1948 eindir av í alt 1995			

Kundi tú hugsað tær at verið við til at happa annan næming, sum tær ikki dámar?

sum tær ikki dámar?	Tal	Í %	% Gildugar
Ja	70	3.5	3.6
Ja, møguliga	117	5.9	6.0
Eg veit ikki	287	14.4	14.6
Nei, eg haldi ikki	277	13.9	14.1
Nei	381	19.1	19.4
Nei, als ikki	831	41.7	42.3
Vantar/ikki svarað	32	1.6	-
<hr/>			
Tilsamans	1995	100.0	100.0
1963 eindir av í alt 1995			

Hvussu bert tú teg vanliga at, um tú sært ella finnur útav, at ein næmingur á aldur við teg verður happað/ur av øðrum næmingi?

at ein næmingur á aldur við teg verður happað/ur av øðrum næmingi?	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ongantíð lagt merki til, at næmingar á mínum aldri eru happaðir	543	27.2	28.1
Eg eri sjálv/ur við til happingina	30	1.5	1.6
Eg happi ikki, men haldi, tað er í lagi at happa	11	0.6	0.6
Eg bara hyggi at, hvat hendir	175	8.8	9.1
Eg happi ikki, men eg haldi, eg skuldi roynt at hjálpa tí happaða næminginum	626	31.4	32.4
Eg royni at hjálpa tí happaða næminginum á ein ella annan hátt	547	27.4	28.3
Vantar/ikki svarað	63	3.2	-
<hr/>			
Tilsamans	1995	100.0	100.0
1932 eindir av í alt 1995			

Ert tú happað/ur av dreingjum ella gentum?

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg eri ikki happað/ur í skúlanum seinastu mánaðirnar	1432	71.8	73.9
Mest av einari gentu	70	3.5	3.6
Av fleiri gentum	36	1.8	1.9
Mest av einum drongi	161	8.1	8.3
Av fleiri dreingjum	143	7.2	7.4
Av bæði gentum og dreingjum	96	4.8	5.0
Vantar/ikki svarað	57	2.9	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1938 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava flent eftir mær, kallað meg okkurt ljótt ella argað meg á ein óreinan og særandi hátt.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1404	70.4	71.9
Bert eina ferð	293	14.7	15.0
2 ella 3 ferðir um mánaðin	138	6.9	7.1
Umleið 1 ferðir um vikuna	61	3.1	3.1
Fleiri ferðir um vikuna	58	2.9	3.0
Vantar/ikki svarað	41	2.1	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1954 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava við vilja hildið meg uttanfyri, stongt meg úti úr vinflokkinum ella heilt lopið meg um.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1623	81.4	83.4
Bert eina ferð	182	9.1	9.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	78	3.9	4.0
Umleið 1 ferðir um vikuna	24	1.2	1.2
Fleiri ferðir um vikuna	39	2.0	2.0
Vantar/ikki svarað	49	2.5	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1946 eindir av í alt 1995			

Eg eri sligin, sparkað/ur, roytt/ur, skumpað/ur ella stongd/ur inni.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1655	83.0	85.0
Bert eina ferð	153	7.7	7.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	70	3.5	3.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	30	1.5	1.5
Fleiri ferðir um vikuna	40	2.0	2.1
Vantar/ikki svarað	47	2.4	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1948 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava logið og slatrað okkurt ósatt um meg og roynt at fáa onnur til ikki at dáma meg.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1473	73.8	75.3
Bert eina ferð	298	14.9	15.2
2 ella 3 ferðir um mánaðin	109	5.5	5.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	40	2.0	2.0
Fleiri ferðir um vikuna	35	1.8	1.8
Vantar/ikki svarað	40	2.0	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1955 eindir av í alt 1995			

Pengar ella onnur ting eru tikin frá mær ella oyðiløgd.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1685	84.5	86.5
Bert eina ferð	198	9.9	10.2
2 ella 3 ferðir um mánaðin	48	2.4	2.5
Umleið 1 ferðir um vikuna	6	0.3	0.3
Fleiri ferðir um vikuna	12	0.6	0.6
Vantar/ikki svarað	46	2.3	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1949 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava hótt ella tvungið meg at gera ymiskt, sum eg ikki hevði viljað gjørt.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær			
seinastu mánaðirnar	1695	85.0	86.9
Bert eina ferð	174	8.7	8.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	53	2.7	2.7
Umleið 1 ferðir um vikuna	13	0.7	0.7
Fleiri ferðir um vikuna	16	0.8	0.8
Vantar/ikki svarað	44	2.2	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1951 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava happað meg, tí eg havi øðrvísi húðarlit, ella av tí, at eg komi aðrastaðni frá.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær			
seinastu mánaðirnar	1785	89.5	92.6
Bert eina ferð	82	4.1	4.3
2 ella 3 ferðir um mánaðin	30	1.5	1.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	13	0.7	0.7
Fleiri ferðir um vikuna	17	0.9	0.9
Vantar/ikki svarað	68	3.4	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1927 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava happað meg við fúllum orðum ella grovum teknum.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær			
seinastu mánaðirnar	1621	81.3	83.7
Bert eina ferð	180	9.0	9.3
2 ella 3 ferðir um mánaðin	73	3.7	3.8
Umleið 1 ferðir um vikuna	34	1.7	1.8
Fleiri ferðir um vikuna	28	1.4	1.4
Vantar/ikki svarað	59	3.0	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1936 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava happað meg við ótespiligum ella særandi boðum, samrøðum ella øðrum við fartelesfonini ella á internetinum.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1672	83.8	87.8
Bert eina ferð	162	8.1	8.5
2 ella 3 ferðir um mánaðin	47	2.4	2.5
Umleið 1 ferðir um vikuna	10	0.5	0.5
Fleiri ferðir um vikuna	14	0.7	0.7
Vantar/ikki svarað	90	4.5	-

Tilsamans 1905 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

Um tú er happað/ur við fartelesfonini ella á internetinum, á hvønn hátt er hetta farið fram?

	Tal	Í %	% Gildugar
Bara við fartelesfonini	136	6.8	37.1
Bara á internetinum	166	8.3	45.2
Bæði við fartelesfonini og internetinum	65	3.3	17.7
Vantar/ikki svarað	1628	81.6	-

Tilsamans 367 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

Eg eri happað/ur á annan hátt.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1572	78.8	82.0
Bert eina ferð	188	9.4	9.8
2 ella 3 ferðir um mánaðin	81	4.1	4.2
Umleið 1 ferðir um vikuna	39	2.0	2.0
Fleiri ferðir um vikuna	37	1.9	1.9
Vantar/ikki svarað	78	3.9	-

Tilsamans 1917 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

Kundi tú hugsað tær at verið við til at happa annan næming, sum tær ikki dámar?

	Tal	Í %	% Gildugar
Ja	70	3.5	3.6
Ja, møguliga	117	5.9	6.0
Eg veit ikki	287	14.4	14.6
Nei, eg haldi ikki	277	13.9	14.1
Nei	381	19.1	19.4
Nei, als ikki	831	41.7	42.3
Vantar/ikki svarað	32	1.6	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1963 eindir av í alt 1995			

Hvussu bert tú teg vanlig at, um tú sært ella finnur útav, at ein næmingur á aldur við teg verður happað/ur av øðrum næmingi?

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ongantíð lagt merki til, at næmingar á mínum aldri eru happað	543	27.2	28.1
Eg eri sjálv/ur við til happingina	30	1.5	1.6
Eg happi ikki, men haldi, tað er í lagi at happa	11	0.6	0.6
Eg bara hyggi at, hvat hendir	175	8.8	9.1
Eg happi ikki, men eg haldi, eg skuldi roynt at hjálpa tí happaða næminginum	626	31.4	32.4
Eg royni at hjálpa tí happaða næminginum á ein ella annan hátt	547	27.4	28.3
Vantar/ikki svarað	63	3.2	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1932 eindir av í alt 1995			

Ert tú happað/ur av dreingjum ella gentum?

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg eri ikki happað/ur			
í skúlanum seinastu mánaðirnar	1432	71.8	73.9
Mest av einari gentu	70	3.5	3.6
Av fleiri gentum	36	1.8	1.9
Mest av einum drongi	161	8.1	8.3
Av fleiri dreingjum	143	7.2	7.4
Av bæði gentum og dreingjum	96	4.8	5.0
Vantar/ikki svarað	57	2.9	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1938 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava flent eftir mær, kallað meg okkurt ljótt ella argað meg á ein óreinan og særandi hátt.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær			
seinastu mánaðirnar	1404	70.4	71.9
Bert eina ferð	293	14.7	15.0
2 ella 3 ferðir um mánaðin	138	6.9	7.1
Umleið 1 ferðir um vikuna	61	3.1	3.1
Fleiri ferðir um vikuna	58	2.9	3.0
Vantar/ikki svarað	41	2.1	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1954 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava við vilja hildið meg uttanfyri, stongt meg úti úr vinflokkinum ella heilt lopið meg um.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær			
seinastu mánaðirnar	1623	81.4	83.4
Bert eina ferð	182	9.1	9.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	78	3.9	4.0
Umleið 1 ferðir um vikuna	24	1.2	1.2
Fleiri ferðir um vikuna	39	2.0	2.0
Vantar/ikki svarað	49	2.5	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1946 eindir av í alt 1995			

Eg eri sligin, sparkað/ur, roytt/ur, skumpað/ur ella stongd/ur inni.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær			
seinastu mánaðirnar	1655	83.0	85.0
Bert eina ferð	153	7.7	7.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	70	3.5	3.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	30	1.5	1.5
Fleiri ferðir um vikuna	40	2.0	2.1
Vantar/ikki svarað	47	2.4	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1948 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava logið og slatrað okkurt ósatt um meg og roynt at fáa onnur til ikki at dáma meg.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær			
seinastu mánaðirnar	1473	73.8	75.3
Bert eina ferð	298	14.9	15.2
2 ella 3 ferðir um mánaðin	109	5.5	5.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	40	2.0	2.0
Fleiri ferðir um vikuna	35	1.8	1.8
Vantar/ikki svarað	40	2.0	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1955 eindir av í alt 1995			

Pengar ella onnur ting eru tikin frá mær ella oyðiløgd.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær			
seinastu mánaðirnar	1685	84.5	86.5
Bert eina ferð	198	9.9	10.2
2 ella 3 ferðir um mánaðin	48	2.4	2.5
Umleið 1 ferðir um vikuna	6	0.3	0.3
Fleiri ferðir um vikuna	12	0.6	0.6
Vantar/ikki svarað	46	2.3	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1949 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava hótt ella tvungið meg at gera ymiskt, sum eg ikki hevði viljað gjørt.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1695	85.0	86.9
Bert eina ferð	174	8.7	8.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	53	2.7	2.7
Umleið 1 ferðir um vikuna	13	0.7	0.7
Fleiri ferðir um vikuna	16	0.8	0.8
Vantar/ikki svarað	44	2.2	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1951 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava happað meg, tí eg havi øðrvísi húðarlit, ella av tí, at eg komi aðrastaðni frá.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1785	89.5	92.6
Bert eina ferð	82	4.1	4.3
2 ella 3 ferðir um mánaðin	30	1.5	1.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	13	0.7	0.7
Fleiri ferðir um vikuna	17	0.9	0.9
Vantar/ikki svarað	68	3.4	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1927 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava happað meg við fúlum orðum ella grovum teknum.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1621	81.3	83.7
Bert eina ferð	180	9.0	9.3
2 ella 3 ferðir um mánaðin	73	3.7	3.8
Umleið 1 ferðir um vikuna	34	1.7	1.8
Fleiri ferðir um vikuna	28	1.4	1.4
Vantar/ikki svarað	59	3.0	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1936 eindir av í alt 1995			

Aðrir næmingar hava happað meg við ótespiligum ella særandi boðum, samrøðum ella øðrum við fartelesfonini ella á internetinum.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1672	83.8	87.8
Bert eina ferð	162	8.1	8.5
2 ella 3 ferðir um mánaðin	47	2.4	2.5
Umleið 1 ferðir um vikuna	10	0.5	0.5
Fleiri ferðir um vikuna	14	0.7	0.7
Vantar/ikki svarað	90	4.5	-

Tilsamans 1905 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

Um tú er happað/ur við fartelesfonini ella á internetinum, á hvønn hátt er hetta farið fram?

	Tal	Í %	% Gildugar
Bara við fartelesfonini	136	6.8	37.1
Bara á internetinum	166	8.3	45.2
Bæði við fartelesfonini og internetinum	65	3.3	17.7
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1628	81.6	-

Tilsamans 367 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

Eg eri happað/ur á annan hátt.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	1572	78.8	82.0
Bert eina ferð	188	9.4	9.8
2 ella 3 ferðir um mánaðin	81	4.1	4.2
Umleið 1 ferðir um vikuna	39	2.0	2.0
Fleiri ferðir um vikuna	37	1.9	1.9
Vantar/ikki svarað	78	3.9	-

Tilsamans 1917 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

Eg havi gjørt gjøldur burtur úr øðrum næmingi/næmingum, kallað hann/hana ymiskt ljótt ella argað hann/hana á ein óreinan og særandi hátt.

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1451	72.7	74.8
Bert ein ferð	308	15.4	15.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	132	6.6	6.8
Umleið eina ferð um vikuna	28	1.4	1.4
Fleiri ferðir um vikuna	22	1.1	1.1
Vantar/ikki svarað	54	2.7	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1941 eindir av í alt 1995			

Eg havi við vilja hildið annan næminguttanfyri, stongt hann/hanauttanfyri vinflokkinn ella lopið hann/hana um.

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1706	85.5	88.2
Bert ein ferð	150	7.5	7.8
2 ella 3 ferðir um mánaðin	56	2.8	2.9
Umleið eina ferð um vikuna	10	0.5	0.5
Fleiri ferðir um vikuna	13	0.7	0.7
Vantar/ikki svarað	60	3.0	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1935 eindir av í alt 1995			

Eg havi sligið, sparkað, roytt, skumpað hann/hana ella stongt hann/hana inni.

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1724	86.4	89.4
Bert ein ferð	128	6.4	6.6
2 ella 3 ferðir um mánaðin	45	2.3	2.3
Umleið eina ferð um vikuna	12	0.6	0.6
Fleiri ferðir um vikuna	20	1.0	1.0
Vantar/ikki svarað	66	3.3	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1929 eindir av í alt 1995			

Eg havi slatrað okkurt ósatt um hann/hana og roynt at fingið onnur til ikki at dáma hann/hana.

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1777	89.1	92.2
Bert ein ferð	114	5.7	5.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	25	1.3	1.3
Umleið eina ferð um vikuna	5	0.3	0.3
Fleiri ferðir um vikuna	6	0.3	0.3
Vantar/ikki svarað	68	3.4	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1927 eindir av í alt 1995			

**Eg havi tikið pengar ella okkurt
annað frá honum/henni ella oyðilagt
ymiskt fyri hann/hana.**

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1856	93.0	97.2
Bert ein ferð	45	2.3	2.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	4	0.2	0.2
Umleið eina ferð um vikuna	1	0.1	0.1
Fleiri ferðir um vikuna	4	0.2	0.2
Vantar/ikki svarað	85	4.3	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1910 eindir av í alt 1995			

**Eg havi hótt ella noytt hann/hana
at gera ymiskt hann/hon
ikki vildi gera.**

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1832	91.8	95.9
Bert ein ferð	65	3.3	3.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	8	0.4	0.4
Umleið eina ferð um vikuna	3	0.2	0.2
Fleiri ferðir um vikuna	3	0.2	0.2
Vantar/ikki svarað	84	4.2	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1911 eindir av í alt 1995			

**Eg havi happað hann/hana, tí hann/hon
hevur øðrvísi huðarlit ella kemur**

<u>aðrastaðn frá.</u>	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1821	91.3	95.3
Bert ein ferð	65	3.3	3.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	13	0.7	0.7
Umleið eina ferð um vikuna	8	0.4	0.4
Fleiri ferðir um vikuna	3	0.2	0.2
Vantar/ikki svarað	85	4.3	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1910 eindir av í alt 1995			

**Eg havi happað hann/hana við fúllum
orðum ella grovum teknum.**

<u>orðum ella grovum teknum.</u>	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1738	87.1	90.8
Bert ein ferð	123	6.2	6.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	28	1.4	1.5
Umleið eina ferð um vikuna	13	0.7	0.7
Fleiri ferðir um vikuna	12	0.6	0.6
Vantar/ikki svarað	81	4.1	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1914 eindir av í alt 1995			

Eg havi happað hann/hana við ótespiligum ella særandi boðum, samrøðum ella øðrum við fartelesfonini ella á internetinum.

	Tal	Í %	% Gildugar
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum			
seinastu mánaðirnar	1759	88.2	92.8
Bert ein ferð	111	5.6	5.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	14	0.7	0.7
Umleið eina ferð um vikuna	8	0.4	0.4
Fleiri ferðir um vikuna	4	0.2	0.2
Vantar/ikki svarað	99	5.0	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1896 eindir av í alt 1995			

Um tú hevur happað aðrar næmingar við fartelesfonini ella á internetinum, á hvønn hátt er hetta farið fram?

	Tal	Í %	% Gildugar
Bara við fartelesfonini	134	6.7	46.5
Bara á internetinum	130	6.5	45.1
Bæði við fartelesfonini og internetinum	24	1.2	8.3
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1707	85.6	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
288 eindir av í alt 1995			

Eg havi happað hann/hana á annan hátt.

	Tal	Í %	% Gildugar
Tað havi eg ikki gjørt			
seinastu mánaðirnar	1623	81.4	88.4
Er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	89	4.5	4.9
Bert eina ferð	65	3.3	3.5
2 ella 3 ferðir um mánaðin	40	2.0	2.2
Umleið eina ferð um vikuna	7	0.4	0.4
Fleiri ferðir um vikuna	11	0.6	0.6
Vantar/ikki svarað	160	8.0	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1835 eindir av í alt 1995			

Hvar ert tú happað/ur

- í skúlagarðinum í fríkorterinum?	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	132	6.6	34.5
Ja	251	12.6	65.5
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1612	80.8	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
383 eindir av í alt 1995			

Hvar ert tú happað/ur - Í gongini?

Hvar ert tú happað/ur - Í gongini?	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	147	7.4	40.8
Ja	213	10.7	59.2
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1635	82.0	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
360 eindir av í alt 1995			

Hvar ert tú happað/ur - Í flokshølinum í tímanum?

Hvar ert tú happað/ur - Í flokshølinum í tímanum?	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	238	11.9	66.5
Ja	120	6.0	33.5
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1637	82.1	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
358 eindir av í alt 1995			

Hvar ert tú happað/ur

- Í flokshølinum meðan ongin undirvísing var?	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	186	9.3	50.8
Ja	180	9.0	49.2
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1629	81.7	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
366 eindir av í alt 1995			

Hvar ert tú happað/ur - Á vesinum?	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	318	15.9	93.3
Ja	23	1.2	6.7
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1654	82.9	-

Tilsamans 341 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

**Hvar ert tú happað/ur –
Í fimleikahøllini ella í skiftirúminum/
brúsirúminum?**

Hvar ert tú happað/ur – Í fimleikahøllini ella í skiftirúminum/ brúsirúminum?	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	263	13.2	75.4
Ja	86	4.3	24.6
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1646	82.5	-

Tilsamans 349 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

Hvar ert tú happað/ur - Á veg til og úr skúla?	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	268	13.4	78.4
Ja	74	3.7	21.6
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1653	82.9	-

Tilsamans 342 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

Hvar ert tú happað/ur - Á bussplássinum?	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	288	14.4	85.0
Ja	51	2.6	15.0
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1656	83.0	-

Tilsamans 339 eindir av í alt 1995	1995	100.0	100.0

**Hvar ert tú happað/ur - Í bussinum/
skúlabussinum?**

	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	289	14.5	86.0
Ja	47	2.4	14.0
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1659	83.2	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
336 eindir av í alt 1995			

**Hvar ert tú happað/ur
- Á øðrum staði í skúlanum?**

	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	252	12.6	74.3
Ja	87	4.4	25.7
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1656	83.0	-

Sum	1995	100.0	100.0
339 eindir av í alt 1995			

**Hevur tú sagt, at tú ert happað/ur
við flokslæran?**

	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	155	7.8	50.7
Ja	151	7.6	49.3
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1689	84.7	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
306 eindir av í alt 1995			

**Hevur tú sagt, at tú ert happað/ur
við ein vinmann ella vinkonu?**

	Tal	Í %	% Gildugar
Nei	105	5.3	34.0
Ja	204	10.2	66.0
Vantar/ikki svarað/ikki happað	1686	84.5	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
309 eindir av í alt 1995			

**Hvussu nógv heldur tú, at flokklærarin hevur gjørt
fyri at fyribygja happing í flokkinum**

seinastu mánaðirnar, sum heild?	Tal	Í %	% Gildugar
Lítið og onki	454	22.8	23.4
Nókk so lítið	286	14.3	14.7
Eitt sindur nógv	468	23.5	24.1
Nókk so nógv	335	16.8	17.3
Nógv	398	19.9	20.5
Vantar/ikki svarað	54	2.7	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1941 eindir av í alt 1995			

**Hvussu ofta royna aðrir næmingar at gera okkurt
fyri at steðga, at ein næmingur verður**

happað/ur í skúlanum?	Tal	Í %	% Gildugar
Næstan ongantíð	413	20.7	21.4
Sjálvðan	544	27.3	28.2
Av og á	650	32.6	33.7
Ofta	229	11.5	11.9
Næstan altíð	94	4.7	4.9
Vantar/ikki svarað	65	3.3	-

Tilsamans	1995	100.0	100.0
1930 eindir av í alt 1995			

Happað**Ert tú genta ella drongur?****Aðrir næmingar hava flent eftir mær, kallað meg okkurt ljótt ella argað meg****á ein óreinan og særandi hátt.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	73.8	69.9	71.9
Bert eina ferð	15.3	14.7	15.0
2 ella 3 ferðir um mánaðin	5.9	8.2	7.1
Umleið 1 ferðir um vikuna	2.9	3.4	3.1
Fleiri ferðir um vikuna	2.2	3.8	3.0

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	970	984	1954

1954 eindir av í alt 1995

Ert tú genta ella drongur?**Aðrir næmingar hava við vilja hildið meg uttanfyri, stongt meg úti úr vinaflokkinum ella****heilt lopið meg um.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	81.7	85.1	83.4
Bert eina ferð	9.8	8.9	9.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	4.5	3.6	4.0
Umleið 1 ferðir um vikuna	1.2	1.2	1.2
Fleiri ferðir um vikuna	2.8	1.2	2.0

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	965	981	1946

1946 eindir av í alt 1995

Ert tú genta ella drongur?**Eg eri sligin, sparkað/ur, roytt/ur, skumpað/ur****ella stongd/ur inni.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	89.6	80.4	85.0
Bert eina ferð	7.1	8.6	7.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	1.8	5.4	3.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	0.4	2.7	1.5
Fleiri ferðir um vikuna	1.1	3.0	2.1

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	967	981	1948

1948 eindir av í alt 1995

Ert tú genta ella drongur?**Aðrir næmingar hava logið og slatrað okkurt ósatt um meg og roynt at fáa onnur til ikki at dáma meg.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	72.8	77.8	75.3
Bert eina ferð	16.4	14.1	15.2
2 ella 3 ferðir um mánaðin	6.5	4.7	5.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	2.1	2.0	2.0
Fleiri ferðir um vikuna	2.3	1.3	1.8

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	972	983	1955
1955 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Pengar ella onnur ting eru tikin frá mær ella oyðiløgd.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	86.1	86.9	86.5
Bert eina ferð	10.8	9.5	10.2
2 ella 3 ferðir um mánaðin	2.1	2.9	2.5
Umleið 1 ferðir um vikuna	0.4	0.2	0.3
Fleiri ferðir um vikuna	0.6	0.6	0.6

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	968	981	1949
1949 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Aðrir næmingar hava hótt ella tvungið meg at gera ymiskt, sum eg ikki hevði vilja gjørt.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	87.2	86.6	86.9
Bert eina ferð	9.1	8.7	8.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	2.1	3.4	2.7
Umleið 1 ferðir um vikuna	0.6	0.7	0.7
Fleiri ferðir um vikuna	1.0	0.6	0.8

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	967	984	1951
1951 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Aðrir næmingar hava happað meg, tí eg havi øðrvísi húðalit, ella av tí, at eg komið aðrastaðni frá.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	92.9	92.4	92.6
Bert eina ferð	4.3	4.2	4.3
2 ella 3 ferðir um mánaðin	1.5	1.6	1.6
Umleið 1 ferðir um vikuna	0.5	0.8	0.7
Fleiri ferðir um vikuna	0.8	0.9	0.9

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	956	971	1927

1927 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Aðrir næmingar hava happað meg við fólum øðrum ella grovum teknum.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	85.1	82.4	83.7
Bert eina ferð	8.8	9.8	9.3
2 ella 3 ferðir um mánaðin	3.1	4.4	3.8
Umleið 1 ferðir um vikuna	1.8	1.7	1.8
Fleiri ferðir um vikuna	1.3	1.6	1.4

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	960	976	1936

1936 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Aðrir næmingar hava happað meg við ótespiligum ella særandi boðum, samrøðum ella øðrum við fartelesfonini ella á internetinum.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	85.7	89.8	87.8
Bert eina ferð	9.0	8.0	8.5
2 ella 3 ferðir um mánaðin	3.6	1.4	2.5
Umleið 1 ferðir um vikuna	0.8	0.2	0.5
Fleiri ferðir um vikuna	0.8	0.6	0.7

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	952	953	1905

1905 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?
Um tú er happað/ur við fartelesfonini ella
á internetinum, á hvønn hátt er
hetta farið fram?

	Genta	Drongur	Tilsamans
Bara við fartelesfonini	26.2	48.9	37.1
Bara á internetinum	49.2	40.9	45.2
Bæði við fartelesfonini og internetinum	24.6	10.2	17.7

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	191	176	367
367 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?

Eg eri happað/ur á annan hátt.

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	81.6	82.4	82.0
Bert eina ferð	9.7	10.0	9.8
2 ella 3 ferðir um mánaðin	4.7	3.7	4.2
Umleið 1 ferðir um vikuna	2.2	1.9	2.0
Fleiri ferðir um vikuna	1.8	2.1	1.9

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	953	964	1917
1917 eindir av í alt 1995			

Hevur happað**Ert tú genta ella drongur?**

**Eg havi gjørt gjøldur burtúr øðrum næmingi/
næmingum, kalla hann/hana ymsikt ljótt ella
argað hann/hana á ein óreinan og særandi hátt.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	80.6	69.0	74.8
Bert ein ferð	13.7	18.0	15.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	4.2	9.3	6.8
Umleið eina ferð um vikuna	0.8	2.0	1.4
Fleiri ferðir um vikuna	0.6	1.6	1.1
Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	965	976	1941
1941 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?

**Eg havi við vilja hildið annan næming uttanfyri,
stongt hann/hana uttan fyri vinaflokkinn ella lopið
hann/hana um.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	86.4	90.0	88.2
Bert ein ferð	9.5	6.0	7.8
2 ella 3 ferðir um mánaðin	3.2	2.6	2.9
Umleið eina ferð um vikuna	0.4	0.6	0.5
Fleiri ferðir um vikuna	0.5	0.8	0.7
Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	968	967	1935
1935 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Eg havi sliðið, sparka, roytt, skumpað hann/
hana ella stongt hann/hana inni.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	95.1	83.7	89.4
Bert ein ferð	3.3	9.9	6.6
2 ella 3 ferðir um mánaðin	0.7	3.9	2.3
Umleið eina ferð um vikuna	0.2	1.0	0.6
Fleiri ferðir um vikuna	0.6	1.4	1.0

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	962	967	1929
1929 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Eg havi slatrað okkurt ósatt um hann/hana og
roynt at fingið onnur til ikki at dáma hann/hana.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	90.9	93.5	92.2
Bert ein ferð	7.1	4.7	5.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	1.4	1.1	1.3
Umleið eina ferð um vikuna	0.2	0.3	0.3
Fleiri ferðir um vikuna	0.3	0.3	0.3

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	969	958	1927
1927 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Eg havi tikið pengar ella okkurt annað frá honum/
henni ella oyðilagt ymiskt fyri hann/hana.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	98.3	96.0	97.2
Bert ein ferð	1.4	3.4	2.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	0.0	0.4	0.2
Umleið eina ferð um vikuna	0.1	0.0	0.1
Fleiri ferðir um vikuna	0.2	0.2	0.2

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	958	952	1910
1910 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Eg havi hótt ella noytt hann/hana at gera ymiskt hann/hon ikki vildi gera.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	97.0	94.7	95.9
Bert ein ferð	2.3	4.5	3.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	0.3	0.5	0.4
Umleið eina ferð um vikuna	0.2	0.1	0.2
Fleiri ferðir um vikuna	0.2	0.1	0.2

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	961	950	1911
1911 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Eg havi happað hann/hana, tí hann/hon hevur øðrvísi huðalit ella kemur aðrastaðir frá.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	97.9	92.8	95.3
Bert ein ferð	1.6	5.2	3.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	0.2	1.2	0.7
Umleið eina ferð um vikuna	0.2	0.6	0.4
Fleiri ferðir um vikuna	0.1	0.2	0.2

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	956	954	1910
1910 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Eg havi happað hann/hana við fúllum øðrum ella grovum teknum.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	94.7	86.9	90.8
Bert ein ferð	4.3	8.6	6.4
2 ella 3 ferðir um mánaðin	0.5	2.4	1.5
Umleið eina ferð um vikuna	0.3	1.0	0.7
Fleiri ferðir um vikuna	0.2	1.0	0.6

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	958	956	1914
1914 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Eg havi happað hann/hana við ótespiligum ella særandi boðum, samrøðum ella øðrum við fartelesonini ella á internetinum.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Eg havi ikki happað annan næming/ aðrar næmingar í skúlanum seinastu mánaðirnar	92.2	93.3	92.8
Bert ein ferð	6.2	5.5	5.9
2 ella 3 ferðir um mánaðin	1.1	0.4	0.7
Umleið eina ferð um vikuna	0.4	0.4	0.4
Fleiri ferðir um vikuna	0.1	0.3	0.2

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	950	946	1896
1896 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Um tú hevur happað aðrar næmingar við fartelesonini ella á internetinum, á hvønn hátt er hetta farið fram?**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Bara við fartelesonini	38.5	53.6	46.5
Bara á internetinum	54.1	37.3	45.1
Bæði við fartelesonini og internetinum	7.4	9.2	8.3

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	135	153	288
288 eindir av í alt 1995			

Ert tú genta ella drongur?**Eg havi happað hann/hana á annan hátt.**

	Genta	Drongur	Tilsamans
Tað havi eg ikki gjørt seinastu mánaðirnar	90.0	86.9	88.4
Er ikki hent mær seinastu mánaðirnar	4.1	5.6	4.9
Bert eina ferð	3.1	4.0	3.5
2 ella 3 ferðir um mánaðin	1.7	2.6	2.2
Umleið eina ferð um vikuna	0.2	0.5	0.4
Fleiri ferðir um vikuna	0.9	0.3	0.6

Tilsamans	100.0	100.0	100.0
N=	918	917	1835
1835 eindir av í alt 1995			

Samanberingar við støduna uttanlands - happing í mun til kyn og aldur

		Genta	Drongur	Tilsamans
5. flokkur				
	Ei happað	84,4%	75,9%	79,1%
	<i>Happað</i>	17,6%	24,1%	20,9%
Tilsamans		100%	100%	100%
7. flokkur				
	Ei happað	87,0%	82,4%	84,6%
	<i>Happað</i>	13,0%	17,6%	15,4%
Tilsamans		100%	100%	100%
9. flokkur				
	Ei happað	91,5%	87,9%	89,7%
	<i>Happað</i>	8,5%	12,,%	10,3%
Tilsamans		100%	100%	100%
5. flokkur				
	Ei happað	91,7%	87,4%	89,5%
	<i>Hevur happað</i>	8,3%	12,6%	10,5%
Tilsamans		100%	100%	100%
7. flokkur				
	Ei happað	91,4%	79,2%	85,2%
	<i>Hevur happað</i>	8,6%	20,8%	14,8%
Tilsamans		100%	100%	100%
9. flokkur				
	Ei happað	92,8%	82,2%	87,6%
	<i>Hevur happað</i>	7,2%	17,8%	12,4%
Tilsamans		100%	100%	100%